

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
FEB 1947

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1877. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Entered as second class matter October 23, 1907. Under the Act of March 3, 1879. Subscription rates: United States and possessions \$3.00 a year. Other countries apply circulation department. Advertising rates on application. Telephone EVergreen 4-0862.

LXI METAI 6 N. BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1947 M., VASARIO (FEBRUARY) 7 D. KAINA 5 CENTAI

DABAR

Svarbios pareigos
Kalbos apie karą
Apie "screening"
Argi prisklūs?

JUOZAS TYSLIAVA

Iliinois valstybės gubernatorių Green paskyrė mūsų tautietį Olį dar vieniems labai svarbioms pareigoms.

Dabartinis sanitarijos globėjas Ollis paskirtas pirmininkauti specialiai komisijai, kurios užduotis — ištirti, ar Michigano ežero vandens kiekis (1,500 kubinių pėdų į sekundę) imamas Chicago miestui, ne per mažas ir ar tuo nesudaroma pavojaus to didiesiojo gyvenotųjų sveikatai.

Be bylos atnaujinimo Aukščiausia Teisme, Chicago Daily Tribune savo vedamajame ragina Olį šį klausimą paruošti net Kongresui svarstyti.

Bernard Baruch spėja, kad sovietai gal bus jau "nukliaukę" atominės bombos paslaptį. Amerikos spaudoje jau atvirai svarstomi sovietų agresijos ir eventualaus puolimo galimūmumai — greičiausiai — per šiaurės ašigali.

Zodžiu, trečiojo ir gal būt paskutinio pasaulinio karo klausimas yra dienos klausimas. Neveltui Trumanas šiomis dienomis pareiškė:

"Jeigu Stalinas nori kalbėtis, tegu atvažiuoja į Washingtoną..."

Bet Stalinas, kaip ir Hitleris, aišku, niekur nevažiuos.

Kasgi tas "sreeningas" apie kurį šiandien kalba kiekvienas lietuvis tremtinys Vokietijoje?

Tai — "patikrinimas, kas priklauso DP kategorijai, kas ne", — tarp kita ko, pranešama mums iš Europos.

Tokiu būdu, kas nepriklauso DP kategorijai, tam atimama UNRRA globa, tas išmetamas iš lagerio ir t.t.

Rezultate, tėvai atskiriami nuo vaikų, vyrų nuo žmonių ir — priešingai.

Nenuostabu, kad tremtiniai dabar kalba —

"Komunistai mus persekiojo metus, naciai — 4 metus, o dabar amerikiečiai..."

Tuo metu, kai beveik milijonui "mažųjų nacių" buvo grąžinta laisvė, tai amerikiečių karinė valdžia tarp tremtinių ir pabėgėlių ieškojo "nacių".

Kokios rūšies yra tie naciai, liudija vienas iš daugelio pavyzdžių —

"Alfonasas Murauskas... 1941 vasario 16 d. už dalyvavimą Lietuvos nepr. indėnijoje buvo NKVD suimtas. Repatriavo gelbėdamas savo ir šeimos gyvybę, atsiskė repatrianto teisiu, 1942 m. slapta grįžo į Lietuvą. Ateinant bolševikams, pasitraukė į Vokietiją."

Dabar... jis su šeima pašalintas iš DP lagerio.

Šių žodžių autoriui teko kalbėtis su Dr. J. Končium. Ištėmė šie trys BALF pirmininko pareiškimai:

1. Šalpos vėjus, kurį tuo tarpu daugelis mūsų žmonių nesąmoningai maišo su ALT Lietuval gelbėti vėjum, eis visą laiką, t. y. kol šalpa bus reikalinga.

2. Be aukų, gaunamų lietuvių visuomenėje, BALF reikalingas nuolatinės pagalbos planuojamas Amerikoje.

3. Šalpos darbas tęsis dar apie penkis metus.

SOVIETŲ ŠNIPAI PAVOGĖ ATOMINĖS BOMBOS PASLAPTĮ

Barucho pareiškimas JAV Kongreso komisijoje

Šiomis dienomis Bernard Baruch, kalbėdamas Kongreso Atominės Energijos Komisijos nariams, pareiškė, kad jo įsitikinimu, sovietai per savo šnipus yra pavogę atominės bombos paslaptį. Be to, Baruch pareiškė, kad sovietų šnipai ir dabar veikia Kanadoje, Anglijoje, ir ten nuolat gauna informacijos apie atominės bombos gamimą paslapti.

Sis seno Amerikos valstybininko pareiškimas padarė didelį įspūdį Kongreso nariams. Dabar Kongrese keliama mintis, kad tiek atominės bombos, tiek bakteriologinio karo, tiek raketinio variklio paslaptys turi būti saugojamos ir karių, ne vien civilinių valdžios atstovų.

Pastebėtina, kad Baruch, kalbėdamas sakytoje kongreso komisijoje, pastebėjo, jog sovietų delegacijos nariai J. Tautų Atominės Kontrolės Komisijoje

elgėsi labai įtariamai. Pavyzdžiui, Baruch nurodo, kad iš sovietų delegatų statomų klausimų matyti, jog jų daugiau žinoma, negu nuduodama.

Kitas būdingas dalykas, tai — kad vienam Sovietų ambasados bankiete, Otawoje, Kanadoje, tūlas sovietų pareigūnas, gerdamas tostą pareiškė:

"Vakar Amerika buvo mūsų sąjungininkas, šiandien draugas, o rytoj — priešas. Amerika turi atominę bombą, kurios paslaptį mes privalome pavogti."

Tuo pačiu kartu Sovietų telegramų agentūra TASS, tarp kita ko, pažymi, kad dabartinė civilinė valdžios paskirta komisija atominėi energijai kontroliuoti, faktinai, esąs tik fasadas, už kurio slepiasi kariai, tikriji padėties šeiminkai, ir remia kai kurie agresingesni Kongreso nariai.

Vyskupas John Mark Cannon, James A. Farley plėtojant, įteikia BALF pirmininkui dr. J. B. Končiui Amerikos vyskupų auką BALF'ui — \$10,000 čekį.

MIKOLAJCZYK PASITRAUKĖ IŠ VALDŽIOS Amerikos ir Anglijos ambasadoriai nedalyvavo naujo parlamento atidaryme

Kaip žinoma, neseniai komunistų kontroliuojamoje Lenkijoje baigėsi parlamento rinkimai, kuriuos nei Anglija, nei Amerika nepripažino nei laisvės, nei demokratizmo.

Praeitą antradienį, vasario 4 Varšuvoje įvyko naujojo Lenkijos seimo atidarymas, bet jame nedalyvavo nei Amerikos, nei Anglijos ambasadoriai.

Naująjį Lenkijos seimo sąstatą sudaro 444 atstovai, tarp kurių opozicijos grupelė, Lenkijos Valstiečių Partija, 27 atstovams, vadovauja iki šiol buvęs vicepremjeras Mikolajczyk.

Mikolajczyk, kuris su savo kolegomis dalyvavo seimo atidaryme, įteikė Lenkijos tribuniui skundą, kuriame sakoma, kad sausio 19 d. įvykę rinkimai nebuvo teisėti.

Praešama, kad Lenkijos Valstiečių Partijos centras įsakė Mikolajczykui pasitraukti iš dabartinės komunistų kontroliuojamos valdžios tarpo.

jos Valstiečių Partija, 27 atstovams, vadovauja iki šiol buvęs vicepremjeras Mikolajczyk.

Mikolajczyk, kuris su savo kolegomis dalyvavo seimo atidaryme, įteikė Lenkijos tribuniui skundą, kuriame sakoma, kad sausio 19 d. įvykę rinkimai nebuvo teisėti.

Praešama, kad Lenkijos Valstiečių Partijos centras įsakė Mikolajczykui pasitraukti iš dabartinės komunistų kontroliuojamos valdžios tarpo.

BRITŲ ULTIMATUMAS PALESTINOS ŽYDAMS

Britų vyriausybė Palestinoje įteikė žydų agentūrai griežtą reikalavimą, kad pastaroji savitės laikotarpyje pradėtų tal kininkauti anglų policijai ir kariuomenei ieškoti ir sulaukyti teroristų.

— Šiais žodžiais baigia ultimatumą Palestinos komisijonieriaus padėjėjas Sir Henry Gunery.

Kartu su kitų arabiškų kraštų delegatais atvykę į konferenciją Londone, Palestinos arabai pareiškė, kad jie visomis įmanomomis priemonėmis kovo sią prieš to krašto padalinimą į du kantonus — žydų ir arabų. St. James rūmai, kuriuose konferencija Palestinos klausimui vyksta, stipriai saugojami policijos.

Ultimatume, įteiktame žydų agentūrai, tarp kita ko, sakoma;

Nežiūrint vėliausių rezoliucijų, smerkiančių požemio teroristų, žydų organizacijos iki šiol nieko rimto nedarė kovai

su teroru. Todėl aš noriu atkreipti jūsų dėmesį į padėties rimtumą ir griežtai reikalauju padėti policijai ir kariuomenei ieškoti ir sulaukyti teroristų.

— Šiais žodžiais baigia ultimatumą Palestinos komisijonieriaus padėjėjas Sir Henry Gunery.

Kartu su kitų arabiškų kraštų delegatais atvykę į konferenciją Londone, Palestinos arabai pareiškė, kad jie visomis įmanomomis priemonėmis kovo sią prieš to krašto padalinimą į du kantonus — žydų ir arabų. St. James rūmai, kuriuose konferencija Palestinos klausimui vyksta, stipriai saugojami policijos.

Ultimatume, įteiktame žydų agentūrai, tarp kita ko, sakoma;

Nežiūrint vėliausių rezoliucijų, smerkiančių požemio teroristų, žydų organizacijos iki šiol nieko rimto nedarė kovai

Islandijos vyriausybė nusikratė komunistais

Iš Reykjavik pranešama, kad tris mėnesius nusistesusi Islandijos valdžios krizė, pagaliau, baigėsi tuo kad Stefan Johann Stefenson, socialdemokratų partijos vadovas, sudarė koalicijos valdžią, į kurią ši kartą neįėjo nė vieno komunisto.

Komunistai, kurių Islandijos parlamente yra 10, (iš viso yra 52 vietos) buvusioje ministrų taryboje turėjo dvi vietas. Jie rezignavo todėl, kad valdžia sutiko išnuomoti Amerikos armijos reikalams vieną aerodromą.

Senato Karo Investigacijos Komisija, patyrusi, kad kai kurios valdžios įstaigos pradėjo deginti svarbius dokumentus, kreipiamasi į prez. Trumaną, kad jis uždraustų oficialių rekordų naikinimą. Senatorius Brewster, Komisijos pirmininkas, neįvardijo kuris skrydis dokumentus degino, bet jis labai susirūpinęs, kad gali išnykti tai rekordai, kurie reikalingi ateičiai tyrinėjimams.

Degina dokumentus

Senato Karo Investigacijos Komisija, patyrusi, kad kai kurios valdžios įstaigos pradėjo deginti svarbius dokumentus, kreipiamasi į prez. Trumaną, kad jis uždraustų oficialių rekordų naikinimą. Senatorius Brewster, Komisijos pirmininkas, neįvardijo kuris skrydis dokumentus degino, bet jis labai susirūpinęs, kad gali išnykti tai rekordai, kurie reikalingi ateičiai tyrinėjimams.

Nelaimių aukos

1946 metais Amerikoje įvairiose nelaimėse žuvo 100,000 žmonių. Vien tik automobilių nelaimėse žuvo 33,500, namuose — 34,000, dirbtuvėse 16,500, traukiniuose — 89, lėktuvų — 75.

Herbert Hoover

Buvęs JAV prezidentas Herbert Hoover atskrido į Vokietiją, kur jis, prezidento Trumano pevedamas, tyrinėš gyventojų matinimo reikalą. Tai jau trečia iš eilės tos rūšies Hooverio kelionė.

KALBOS APĖ TREMTINIŲ VEŽIMĄ (Laiškas iš Vakarų Vokietijos)

Paskutinėmis dienomis pas mus pradėjo spauda daug rašyti ir žmonės kalbėti apie greitą mūsų išėmimą iš stovyklų ir išbarstymą po visus pasviečius. Pirmiausia kalbama apie Belgiją. Esa mūsų globėjų valdžia yra susitarusi su Belgų vyriausybe, kad dvidešimt tūkstančių DP darbininkų palms belgai į anglų kasyklas pakeisti vokiečius belaisvius kurie ten iki šiol dirbo ir dabar jau turi juos paleisti namo. Prancūzai taip pat nori gauti tokiems pat darbams iš mūsų DP žmonių, kurie dalį panaudos Prancūzijoje, o kitus siųs Afrikon į Moroko ir Tunisą. Kalba, kad švedai taip pat nori gauti DP žmonių, tik kvalifikuotų darbininkų. Daugiausiai kalbama dabar apie Aliaską ir šiek tiek apie Panamą. Aliaska randama, kaip tinkamiausia vieta mums paratielečiams DP. Kalbama dar apie daugelį pietų Amerikos kraštų ir kitas vietas. Tik niekas nepasako tiems kraugeriams, kad jie apleistų mūsų kraštus ir mes grįžtume kiekvienas į savo Tėvyne.

vaivės tikrinimai. Tikrinimo komisijas sudaro kariuomenės atstovai. Klausinėja, kodėl atvykai Vokietijon, ką dirbai Tėvyneje, ką dirbai Vokietijoje ir daugelį kitokių klausimų. Po tokių komisijų dalis žmonių ne tenka DP teisių ir turi tuojau apleisti lagerį ir eiti pas vokiečius prašyti, kad jie prileistų į savo tarpą. Toki išmėtimai paleičia ištais šeimams, pavienius asmenis ir daug atsitinkiančių būna tokių, kad iš šeimos yra išmetama tik vyras, arba tik žmona, arba išmetami tėvai, arba išmetama dalis vaikų. Tokių komisijų visi labai bijo ir nežino niekas ko iš kurio bus pareikalauta, kokie klausimai bus pastatyti ir kaip į juos reikės atsakyti. Jei klausinėja lenkas, tai išmetama, kad pasakal, kad gyvenai arba farmavai Vilniuje, jei klausinėja žydus, tai išmetama užtai, kad savu noru atbėgai Vokietijon ir t. t. Tokios komisijos laukiame ir vėl kuri šiomis dienomis pas mus turi atsirasti. Noriu priminti kad tokių klausimų per vieną patikrinimą yra užduodama iki 80 arba 120 klausimų.

JUNGTINIŲ TAUTŲ KOMISIJA RAŠO ŽMOGAUS TEISIŲ STATUTĄ

Neseniai paskirtos Jungtinių Tautų komisijos pirmininkė Eleonora Rooseveltienė, vicepirmin. dr. P. C. Chang ir laikraštlininkas dr. Charles Malik įpareigoti parašyti žmogaus teisių statutą arba čarterį.

Iki šiol tarptautiniai civiliniai ir kariški įstatymai nustatė ir saugojo individualaus žmogaus teises tiek taikos, tiek karo metu. Tačiau tuos įstatymus Sovietų Rusija paneigė ir iki šiol jie dar neatstatyti.

Tuo čarteriu bus nustatoma, kaip Jungtinės Tautos turės saugoti individualaus žmogaus teises ir kokios tos teisės turės būti.

Kritikai pastebi, kad jeigu vakarų pasaulis nebūtų leides Sovietų Rusijai paneigti esamas žmogaus teises, tai nė šio statuto dabar nereikėtų gaminti.

PRANCŪZAI PRIEŠINGI VOKIEČIŲ VADOVYBEI PLIENO PRAMONEJE

Prancūzija norėtų nustatyti tokius taikos pagrindus su Vokietija, kad pastaroji su savo plieno pramone ateietyje negalėtų vaidinti vadovaujamos roteritars angli, nei amerikiečiai, nes jie jau pirmiau pasireiškė už ekonominį Vokietijos sujungimą ir atstatymą.

Anglosaksų sluogniuose galvama, kad be Vokietijos pagalbos, ekonominis Europos atstatymas neįmanomas, nes rezultate chaosas prarytų pačią Prancūziją.

Trumanas reikalauja kontrolės prailginimo

Prezidentas Trumanas kreipėsi į Kongresą, prašydamas prailginti kal kurias sritis liečiančią, karo metu įvestą, kontrolę dar vieniems metams. Prezidentas ypač norėtų pasilaikyti kontrolę kai kurioms maisto gaminių kainoms ir butų nuomai. Bet republikonai, sakoma, į šį prezidento reikalavimą žūrti abejingai. Senatorius Taft pareiškė, kad kongresas greičiau sutiks prezidentui dalinę, bet ne visišką kontrolę.

Mokesčių sumažinimo debatai Kongrese

Dėl mokesčių sumažinimo tarp republikonų kilo debatai. Vieni remia tiesioginį mokesčių mažinimą 20 nuosimčių pagrindu, kiti siūlo mokesčių mažinti, atsižvelgiant į mokoėjo pajamas. Siūloma mokesčius sumažinti 20 nuosimčių tiems, kurių metinės pajamos neviršija 3,000 dolerių. Dauguma republikonų vis dėlto yra linkę sumažinti mokesčius 20 nuosimčių visiems piliečiams. Senatorius Taft pastebėjo, kad šiuo atveju reikės palaukti Ido sekretoriaus sąmatos, iš kurios paaiskės, kaip suderinti mokesčių mažinimą su biudžeto mažinimu.

LIETUVIŲ REPUBLIKONŲ PASITARIMAS NEW YORKE

Pereitą sekmadienį vasario 2 d., Pensilvanijos viešbutyje, New Yorque, įvyko lietuvių republikonų veikėjų pasitarimas besartimančios Lietuvos nepriklausomybės sukakties arba Vasario 16 minėjimo reikalu.

Adv. Ant. Ollis

Susirinkimui vadovavo Lietuvių Republikonų Divizijos pirmininkas adv. Antanas Ollis iš Chicago.

Susirinkime buvo svarstoma, kaip efektingiausiai paminėti Vasario 16 sukaktį. Nutarta pasirūpinti, kad Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 29 metų sukaktis atatinamai būtų atžymėta JAV Atstovų Butė ir Senate.

Susirinkime, be to, nutarta, kad Amerikos lietuvių republikonų konsolidavimui, apie kovo mėnesio vidurį, reikalinga Washingtone šaukti visuotinis suvažiavimas.

Susirinkime dalyvavo ir pasakė įdomią kalbą Republikonų Partijos Nacionalinio Komiteto narys Clarence Willard.

mėnesio vidurį, reikalinga Washingtone šaukti visuotinis suvažiavimas.

Susirinkime dalyvavo ir pasakė įdomią kalbą Republikonų Partijos Nacionalinio Komiteto narys Clarence Willard.

DEMOKRATAI PRIEŠINGI NUOMŲ KELIMUI

Dar praeitų metų pabaigoje prezidentas Trumanas pareiškė, kad nuomų kainos turėtų būti pakeltos. Vėliau, naujam kongresui susirinkus, buvo manyta, kad šis klausimas neišvengiamai bus išspręstas namų savininkų naudai: nuomų kainos bus pakeltos, mažiausia, 10%.

Apie tai patyrė, CIO vadai kreipėsi į prezidentą Trumaną ir jam pareiškė, kad ryšy su nuomų pakėlimu reikėtų kelti darbininkų algas. Be to, girdi, prasidėsia streikai...

Dabar girdėti, Kongreso nariai, demokratai taip pat priešingi nuomų kėlimui. Pavyzdžiui, senatorius Hill, demokratas iš Alabama, šiomis dienomis pareiškė:

"Kartą jūs pakelsite 10%, tai netrukus reikės kelti 20%."

Republikonų dauguma kongrese, kaip girdėti, yra linkę tokiam kompromisui: Nuomų kontrolės aktą prailginti iki 1948 m. birželio 1 d. su sąlyga, kad namų savininkams būtų leidžiama pakelti nuomas 15%.

Atstovų Buto pirmininkas Joseph W. Martin, republikonas iš Mass., praneša, kad republikoniškas kongresas esą paruošęs programą, pagal kurią, Amerikos gyvenimas būtų gražintas į senąsias vėžes. Toliau Martin pareiškė, kad prezidento Trumano biudžetas (37,500,000,000 dolerių) būtų pasigallėjimo apkarpytas.

Kipras Petrauskas apiplėšimo auka

Iš Stockholmo pranešama, kad Lietuvoje plačiai siaučia plėšikų gaujos. Neseniai buvo apiplėštas operos artistas Kipras Petrauskas. Tokie apiplėšimai Lietuvoje, miestuose ir kaimuose, vyksta kasdien.

Be to, pranešama, kad dar daugelio Vilniaus ir Kauno namai esą be stiklų. Stiklas Lietuvoje virstęs nepaprastu praibangos dalyku.

Amerikos Lietuvių Savaitė

IŠ MŪSŲ KOLONIJOS

ANSONIA, CONN. — Sausio 19 d. čia įvyko SLA 60 metų sukakties minėjimas, kurį surengė SLA 66 kp. Publika buvo apyplinė parapljos svetainė.

Balgiant vakarienai, S. Bujanuskas pradėjo programą, paaiškindamas pramogos tikslą ir pakviėdamas kalbėti: miesto mērą Neigen, miesto pareigūnā Schumacker, vietos klebonā Karkauska, J. Radzevičiū, Martūlionį, T. Matā, dr. Colney, SLA 4 apskr. p̄rmininkā V. Alksinį, M. Vokietaitį, V. Kripaitį, M. Kvaratietį ir k.

Fasklausiai buvo perstatytas kalbėti Tėvynės redaktorius Pr. Bajoras, kaip SLA centro atstovas. Šia proga, p. Bajoras pagerbė SLA narius, grįžusius iš karinės tarnybos. Jis jiems įteikė dovanas. Be to, buvo pagerbti užsitarnavusieji šios kuopos veikėjai — S. Bujanuskas, J. Radzevičius ir J. Marčiulionis, jiems buvo įteikti garbės ženklai.

Waterburietis Tamas Matas, kalbėdamas, pastebėjo, kad "dabar turime dirbti Lietuvai tik kaip lietuviai, o ne kaip parčių nariai." Dr. M. J. Colney taip pat ragino dirbti vieninai.

Vincas Alksinis, matydamas pramoje aukštus miesto pareigūnus, pastebėjo: "Prieš 60 metų aukšti valdininkai mūsų parengimose nesilankydavo."

Vadinas, lietuviai ir šiame mažame mieste turi daugiau įtakos, negu pirmiau. Pavyzdžiui, S. Bujanuskas čia yra šerifu, P. Loda — policijos departamento sekretorium, Vl. Vyšniauskas — sveikatos departamento sekretorium, J. Zemaitis — aldermonų ir t.t. Visa tai rodo, kad lietuviai dabar taip pat uoliai dalyvauja politikoje.

Malonu pranešti, kad pirmą kartą šio miesto istorijoje pradėjo advokato praktika lietuvius Juozas J. Černiauskas, kuris mokėsi Colby College, Waterville, Me. ir gavo Bachelor of Arts laipsnį. Dabar jis jau priimtas prie baro ir pradėjo praktikuoti, advokatu. Savaimė suprantama, kad vietos lietuviai remis savo tautietį.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos organizatorius W. Chase iš Hartford, Conn. parasė J. Marčiulioniu laiška, suteikdamas visus reikalingas informacijas. Kurie nori įstoti į šią garbingą organizaciją, prašomi kreiptis dėl pataravimo. J. M.

BALF vajuos oficialus atidarymas sausio 24 d. New York'e Waldorf Astoria viešbutyje, Astor Gallery kambaryje, dalyvaujant BALF vajuos garbės p̄rmininkui James A. Farley ir kt.

Lietuvių klubui jau 15 metų

BRIDGEPORT, CONN. — Lietuvių Balsuotojų Klubas gyvuoja jau virš 15 metų ir per tą laikotarpį yra pasizymėjęs vietos politinėje veikloje. Klubas pastangomis, yra keletas lietuvių, gavusių miesto darbus ir kitokius reikalingus bei svarbius patarnavimus.

Sausio 31 d. įvyko Klubo metinis susirinkimas kurin atsilankė daug narių, taigpi priimta 14 naujų narių. Klubas yra gausus nariais ir finansiskai gerai stovi.

Valdyba išrinkta iš veikių asmenų. Pirmininkas Antanas Tuska, vicepirmininkas Kazys Ramutis, išd. Etepas Thompson, už. sekr. Zai bienė, fin. sekr. Petras Radzvilas, išd. globėjas Aug. Sapiega ir Ignat. Strutinskas.

Nutarta surengti pramoga su atitinkama programa atžymėjimui Klubo 15 metų gyvavimo sukakčiai. Paskirta komisija kuri veiks su Klubu valdyba.

Taipgi nutarta Lietuvos Gelbėjimui suteikti auką \$25.00. Pinigai bus įteikti vietos A. L. Tarybos skyr. Klubo susirinkimas balgėsi geroj nuotalkoj nes buvo skanių užkandžių ir gėrimų. A. S.

Mirė Steponavičiū

PHILADELPHIA, PA. — Šiome dienomis vietos lietuvius pasiekė liudna žinia: mirė senas, plačiai žinomas biznierių, patriotas bei lietuviškų reikalų rėmėjas, K. Steponavičius. Velionis šioje šalyje išvyveno virš 50 metų. Jis sukūrė urmo biznį, kuris žinomas ir kitataučiams. Plačiau apie velionį bus Viėnybėje, kurią jis visą amžių skaitė.

Lietuvių piknikas Miami, Floridoje

Sausio 22 d. čia, Svedų svetainėje, įvyko antras metinis lietuvių piknikas, kurį rengė vietos Lietuvių Pil. Klubas. Pramoga buvo sėkminga. Dalyvavo apie 350 lietuvių, tarp kurių buvo atvykusių svečių iš kitų valstybių.

Liet. Pil. Klubas dabar ruošiasi minėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, kuri įvyks vasario 16 d., Police Volunteer Ass. Hall, 2300 N. W. 14th St., Miami, Florida. Pradžią 5 v. v. Po programos — šokiai.

Juozas Ratkus

Čižauskų veikla muzikos srityje

Muzikams Čižauskams apsigyvenus Elizabeth, mūsų apylinkės veikėjai jų gabumais nauđojasi.

Jų Čižauskas eina vargoiniko pareigas Sv. Mykolo kitataučių bažnyčioje ir čia turi tiek gerai išlavintą chorą, kad jį ir kitos parapljos kviečia svarbesnems iškilimėms apokamai pamaldas atgiedoti. Paskutinis toks įvykis buvo vieno ario kūnigo primicijoms, Sv. Genovaitės bažnyčioje. Gėrėjosi visi tobulu to choro giedojimu.

Muz. Čižauskas taipgi veda Kearny, N. J. Liet. Politikos Klubo chorą. Jau du kartus jis su nauju vedėju estradoje pasirodė. Visi stebėjosi, kad taip greitai padaryta tokia didelė pažanga.

Sekmadienį, vasario 9 d., Klubo svetainėje įvykis metinis koncertas. Choras išpildys daug dar negirdėtų dainų, bus solo, dueti ir šiaip pamarginimų. Kearny lietuviams dainininkė M. Čižauskienė skaitys įdomią

paskaitą apie lietuvių liaudies dainas, pati pajavairindama dainomis. Dalyvaus seselių išlavin tos grupės. Girdėti, kad ir iš Elizabeth važiuos pasiklausti.

Politikos Klubo choras pakviestas meninę programą išpildyti vas. 16 d. Liet. Nepriklausomybės iškilimėse, puošniam Sheridan viešbuty, Newark.

Muzikai Čižauskai jau antri metai, kai darbuojasi čia, kitataučių parapljoje, bet progai pasitaikius, dalyvauja ir lietuvių parengimose.

Abu priklauso vietos LRKSA 3 kuopai.

Marijona Čižauskienė priklauso Mot. S-gos 53 kuopai, Linden, N. J., ten veda ir kuopos chorą.

Čižauskai turi daug muzikos mokinių, pamokoms atvažiuoja iš Roselle Pk., Elizabethport, Staten Island ir net iš Newarko.

T. M.

DIAMOND STREET
Restoranai ir Barai
VYNAI - LIKERIAI - ALŪS
Netoli Spring Street
NAUGATUCK, CONN.
Tel. 4960

SAVO SVAJOJAMAM NAMUI GAUK PLANUS

Mūsų namų planavimo tarnyba yra pilna. Ar jūs norėtumėte mažą namą, kuris augtų su jūsų šeima, arba norėtumėte didelį namą, jūs rasite ekspertiską ir draugišką patarnavimą pas mus. Pasiruošk pilnai viskam, kai statybai medžiagos bus pakankama. P. S. Jei esi veteranas, mes padėsim gauti HH pirmenybę. Ir mes jums padėsim gauti medžiagą tuojau.

CONNECTICUT LUMBER CO.
1290 Highland Ave., WATERBURY, CONN.
Tel. 3-5171

WATERBURY, CONNECTICUT

CORN CUT RATE

VYNO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

ATEIKIT IR PAMATYGIT MUSŲ SAVAITGALIŲ SPECIAYBES
847 BANK STREET Tel. 4-8233

BROOKLYN FILLING STATION

P. Zailskas, sav.

TAISOMI AUTOMOBILIAI IR SUNKVEŽIMIAI

Kampas 8. Leonard St. ir Washington Ave.
Tel. 4-5358

JUOZAS P. LUBINSKAS

Namų Dažymo Kontraktorius

VIDAUS IR LAUKO NAMŲ DAŽYMAS

Siėnas išlipina p̄pierrezimis.

Darbą atlieka patyrė darbininkai.

61 ALDER STREET Tel. 3-4766

BROOKLYN PLUMBING WORKS

P. KUKANSKAS, sav.

Biznio adresas: 4 JOHN STREET Tel. 4-0256

Rezidencija: 229 CHASE PKWAY Tel. 4-6964

Kalėdinės Dovanos

Pavieniams ir šeimoms, prienamoms kainoms Krautuvė atdara kasdien iki 9 val. v.

AMERICAN FURNITURE CO.

JOHN ADAMS, liėtuvis sav.

383 S. Main Street Tel. 3-8898

CHARLES KULAS

Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus ir vėliausias madas.

Taip pat taisomi, valomi ir prosjami.

698 N. RIVERSIDE STREET, Tel.: 3-6230

Mazėikos Laidotuvių Įstaiga

STEPHANIE MAZEIKA vedėja

10 Porter St. Tel. 4-1937

Albert J. Bronsky Advokatas

LILLEY BLDG., Rooms 809-811

111 W. MAIN STREET Res. 4-0762 Office 3-1211

Vaistinė Bendler's Drug Store

Parnošami visoki receptai VISOKIŲ ROŠIŲ LIKERIAI

Bank St. ir Congress Ave.

STASYS AUDIETIS

Dekoratorius - Interior Decorator

72 ALDER STREET Tel. 3-5961

KRUGELIO Deginės Krautuvė

Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir deginės

Green ir John Street Telefonas 3-9658

Dr. M. J. COLNEY

148 Grand Street Telefonas 3-4747

PREMIIMO VALANDOS: nuo 10 val. rvtė iki 8 val. vak.

Moe's Automobilių Dalys

NAUJOS IR VARTOTOS. AKSELIAI, TRANSMITORIAI, KINTAMIEJI STABDŽIAI, KARBORTORIAL, PADANGOS.

138 DIVISION ST. Tel. 4-6127, 4-6128.

Waterbury Heating COMPANY

Šildymo priemonės pataisomos valomos ir pilnai įtaisomos.

34 SPRING STREET Tel. 4-5478 - 4-1694

BRASS CITY Coal & Oil Co.

W. Shukaitis, sav.

71 S. Leonard Street Telefonas 4-0584

STANLEY TOLIUS LIETUVISKA UZEIGA

158 N. Main Street, UNION CITY, CONN.

Tel. Naugatuck 4864

BILLY'S TAVERN

Vincas Norbutaitis, sav. Alus ir Užkandžiai

150 BRIDGE STREET UNION CITY, CONN.

Tel. 4883

PERREAU

Automobiliams spiruoklės Gamintojai ir platintojai

510-12 S. Main St. Tel. 3-4494

KENAUSIS DRUGS

Lietuviška Aptieka W. R. Kenasis, sav.

945 BANK STREET

Clarence V. Balanda ADVOKATAS

843 BANK STREET

F. Patrick Zailskas ADVOKATAS

51 W. MAIN STREET

Citizens Bldg., W. Palm Beach, Fla.

COLONIAL BOTTLING WORKS

Įvairūs gavinantieji gėrimai

335 WASHINGTON ST. Tel. 4-1210

STOKES LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

11 Pasaulinio karo veteranas

694-696 N. Riverside St. Telefonas 3-7411

Mėsinė ir Grosernė

John Massimo & Sons

318 Congress Avenue

Tel. 4-9433 ir 3-6151

THOMAS MATAS Real Estate

81 Fox Street

BRASSCO BOTTLING CO., Inc.

Įvairios sodės

B. Kasparavičius, sav.

24 E. Liberty Street & 21 Bond Street

Telefonas 5-1217

CHAS. STRIKULIS Maisto Krautuvė

851 Bank Street

Telefonas 4170

C A P O Z Z I Cleaners and Dyers

Rafinė

69 CONGRESS AVENUE

Krautuvas

1 CLAY STREET

75 CONGRESS AVENUE

Telefonai: 3-1123, 3-1124

Laidotuvių Direktoriai

John Deliniks ir Sūnus

17 Congress Avenue

Telefonas 8-6181

Joe's Tire Shop

Joe Samosha, sav.

241 N. Main Street

Telefonas 3-2414

BALTIMORĖS NAUJIENOS

Sausio 28 d. įvyko pirmas š. m. LVS 4-to skyriaus susirinkimas. Nors šis susirinkimas nebuvo gausus, tačiau buvo rimtai svarstyta sąjungos veikla Lietuvos išlaisvinimo reikalui. Visų mintys buvo nukreiptos į adv. A. Olio misiją Washingtone, kuris tik prieš keletą dienų ten lankėsi. Buvo kalbėta, kad LVS negali priėti bendro veikimo su ALT Lietuvos reikalui, tačiau, išsiaiškinus, kad ALT apie bendrą veikimą su LVS visai nebežino, kalbėti (net ir į LVS centro val. siųstus laiškus neatsako) nutarta visais galimais būdais remti LVS ir ALT veikla Washingtone.

Po to paskalbėjimo nutarta rengti vakarėlis ir šėlną skirti Lietuvos vadavimo reikalams. Vakarėlis įvyks kovo 8 d. Lietuvių Salėje.

Pagaliau nutarta prisidėti prie šalpos vajuos ir išrinktas delegatas BALF 64 skyrių ir paskirta auka. Susirinkime prisirašė prie LVS du nauji nariai.

Sausio 29 d. įvyko BALF 64 skyriaus susirinkimas, kuri atsilankė veiks iš visų vietinių draugijų bei klubų sūstai dele-

gatal ir įteikė savo draugijų aukas. Kitos draugijos pasižadėjo įteikti aukas vėliau. Draugijos bei klubai, įteikė aukas, yra šie: LAA Klubas \$100, D-LK Mindaugio Draug. \$50, DLK Kęstučio \$25, LD Klubas \$25, Dainos Draugija \$25. Pavieniai — Juškauskų šeima \$25, Abaraitis \$10, S. Janušis \$10 ir keletas po penkis dol. K. Matuliaskas raportavo, kad aukų jau suplaukė \$460. Toliau pranešė, kad laimėjimui \$100 knygutės jau paruoštos ir sekančiame susirinkime bus išdalytos pardavinėjimui. Tas 100 dol. yra padalintas į 4 prizus: 1-mas priz. \$50, 2-as \$25, 3-čias \$15 ir 4-tas \$10. Knygutė padaryta 1200. Adv. N. Rastenis raportavo iš BALF oficialaus vajuos atidarymo New York'e, kur buvo įžymių kalbėtojų ir kad aukų suplaukė apie \$15.000. Taip pat raportavo, kad užkviētė buvusį Lietuvos prez. dr. K. Grinių atvykti į Baltimore balandžio 2 d. ir pasakyti kalbą oficialiame atidaryme šalpos vajuos. Nutarta prašyti dr. K. G. laiška ir oficialiai pakviesti į Baltimore.

P. P. Jaraš

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą

VIKTORAS ABEČIONAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT

PAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

HARTFORD AVENUE RESTAURANT

Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE Tel. 6639

Francis P. Petuskis DENTISTAS

235 W. MAIN STREET Tel. 7988

HATCHKISS STREET GARAGE

JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.

DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai

PILNAS KARŲ TAISYMAS

47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.

Telefonai: Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

J. C. RAYTKOWICH, Jr.

CHRYSLERIO ir PLYMOUTH PARDAVIMAS IR PATARNAVIMAS

106 S. MAIN ST., NAUGATUCK, CONN.

Tel. 4096

PHILADELPHIA, PA.

TILLIE'S FLOWER SHOP

Tekit Dumbliaukaitė, sav. Nuotakoms buketai, sodinimui gėis Laidotuvių vainikai gėlių buketai ir palmės

1225 South 2nd Street Tel. HOWARD 8358

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.

Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stotiči. 1327 W. SOMERSET STREET

SPOKAS ELECTRIC

Amelija A. Spokas-Arbašauskaitė, sav. G.E., Zenith, RCA, Philco ir Emerson Radio priimtuvai. Electrolux ir General Electric geso ir elektros šaldytuvai. Didžiausias pasirinkimas elektros lempų, įvairių dovanų. RADIO TAISYMAS — ELEKTROS KONTRAKTAVIMAS 5021-23 BALTIMORE AVENUE

BACH'S BEAUTY SALON 1200 E. Cheltenham Avenue Tel. Delaware 7070

PETE'S CAFE

VYNAS — LIKERIAI — ALUS Petras Tamulis, sav.

1801 No. 13th Street Tel. Poplar 9767

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS — 3701 Old York Road

GILLIS GĖLININKAS

PUIKIAUSIOS GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS Telegramomis užsakymai visame pasaulyje

N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

PETE'S CAFE

PETRAS GELŽINIS, sav. VYNAS—LIKERIAI—ALUS

1600 S. 2nd Street Fulton 9-7914

FRANKFORD & COMLY

Service Station

J. J. J. MATULIS, savininkas Taiso automobilius ir sunkvežimius. Parduoda ir sutarcho baterijas ir padangas. Automobilius plauja, lubrikuoja. Patogiausios susitoti važiuojant keliu N. 13 6001-09 Frankford Avenue Philadelphia, Pa. Telefonas Jefferson 9758

E. ADAMS UŽEIGA

ALUS — VYNAS — LIKERIAI 941 SPRING GARDEN, PHILA. 23, PA. Tel. Poplar 9785 Patogu susitoti važiuojant keliu N. 13

WILLIAM PASCHALL

Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphiaje. Mes pristatome mėšą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms. 718 CALLOWHILL ST., PHILA. 23, PA. Telefonai: MAIN 7626 - 7458 LOM. 0677 - 2293

STARAH'S CAFE

JONAS STARAH'S, sav. 34 N. EIGHTH STREET, PHILADELPHIA, PA. (8th and Filbert Streets) Tel. Walnut 9437

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS — VYNAS — LIKERIAI P. SPOKAS, sav. kamps ALLEGHENY and CEDAR STREETS PHILADELPHIA, PA.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav. 63rd STREET at WOODLAND AVENUE PHILADELPHIA, PA. Telefonai: Saratoga 9656 West 4117

AR TIK TOKS JŲ TEISINGUMAS?

Jau bus 25 metai, kai paskutinį kartą rašiau Vienybėje. Ir tada įvarios Tautų Sąjungos bandė supančioti Lietuvos laisvę. Net laisvąjį Lietuvos Nemuną bandė suvaržyti... Bet lietuvių jėgos išblaškė tuos debesis. Po 20 metų malonaus, laisvai žydinčio gyvenimo, po to, kai lietuvių tautos ištvermė ir pasiryžimas nustepti pasaulį, Lietuva užplūdo raudonieji šaranciai. Širdį skauda, žiūrint į tokią skriaudą, į tokį nežmoniškimą. Nejaugi pasaulio taikos teisėjai tik tiek tesugeba?

Ir vėl ašaros, vėl kraujas plukdo lietuvių tautą. Ir vėl mes, lietuviai, ieškome teisybės. Kur dingio Wilsono 14 punktu? Kur Roosevelto žodžiai, kuriuos jis prieš mirtį kartojė, būtent, kad visos tautos, didelės ir mažos, turi būti laisvos? Jeigu taip, tai gal būt netrukus būtų garsiuji vyrų pareiškimas reikės plėstyti iš istorijos lapų... Kas, jeigu ne jie, tie garsūs vyrai, paaukojo Lietuvą gruzinui? Pasekmėje, šiandien net Amerikos spauda tyli apie Lietuvą ir kitas bolševikų pavergtas valstybes. Tyli, tartum jie būtų to gruzino papirkti. Ir spaudos bendradarbiams, rodos, būtų kas gerkes užkimsė. Tik vieni lietuviai dūsuoja, almanuoja, kartodami: argi tik toks pasaulio didžiųjų teisingumas? Jeigu banditas užmuša žmogų, tai spauda pakelia didžiausią triukšmą. Bet, štai, raudonieji banditai žudo milijonus žmo-

nių, kankina juos šaltame Sibire, ir pasaulis to nemato. Pasaulio didieji gelbsti badaujančius savo priešus, jiems gražina laisvę, bet lietuviui Lietuvoje neleidžiama paslysti nei kasnio duonos, nei drabužio. Mat, Juozas Stalinas uždarė Lietuvą parve, todėl "didieji" mano, kad ji ten penima...

Nereikia pamiršti, kad negausi lietuvių tauta Dėdėl Samui davė stipriausius, gražiausius ir mokyčiausius savo vaikus. Jie karė guldė savo galvas už tai, ką Rooseveltas, gyvas būdamas, nuolatos skelbdavo. Amerikos lietuviai aukavo savo kraują, nupirko 100 milijonų dolerių vertės karo bonų. Žodžiu, lietuviai nuo kitų niekaime neatsiliko, kad tik greičiau būtų laimėtas karas, kad tik pavergtos tautos būtų grąžinta laisvė. Lietuviai amerikiečiai daugeliu atvejų yra pralenkę ir kitų; didesnių tautų, žmones. O ką Amerikos demokratija davė tiems lietuviams idealistams? Washingtono diplomatai, užsimerkę, tupčioja prieš Kremlio lekajų Molotovą.

Gaila, kad pasaulio valdovai nepraktikuoja to teisingumo, apie kurį ji nuolatos kalba.

Paul Kapickas.

Siomis dienomis sunkvežimio buvo užmuštas Ambraziejus Žekas, gyvenęs 2711 Ontario St. Phila., Pa. Liko žmona, sūnus ir dukterė.

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden Phone Business LO7-8662, LO7-4967 Residence Cheltenham 2562

FRANKFORD AVE. CAFE

John Baltaduonis, sav. 1700 Frankford Avenue

GREENWAY INN

Albertas Tribulas, sav. Gardus alus. Geri likeriai ir vynas. Puikūs užkandžiai. 2101 South 65th Street Tel. Saratoga 9824

Merkelio Kepykla

LIETUVIŠKA DUONA J. V. Jakštytis, sav. 1315 South 2nd Street Tel. Howard 4032

Lietuviškas Restoranas

Stasys Žuigaitis, sav. Likeriai, Vynas ir Alus 5424-26 Woodland Avenue

A. Karvelio Užeiga

Likeriai—Vynas—Alus North East kamps Frankford ir Girard Avenues

Lietuviškas restoranas

Vynas, likeriai ir alus Gardūs užkandžiai Elzbieta Plakienė, sav. 2100 N. 6th ST.

BILL & AL'S CAFE

A. Rinkus ir V. Vinickas S. E. kamps Cumberland ir Sydenham Sts.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI PHILADELPHIA, PA.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey 1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

LIŪDESIO VALANDOJE KREIPKĖS MEDARDAS UZUMECKIS

Saukiamas važiuoja ir užmiešius. Garbingai, išpūdingai ir simpatyngai laidotuviųse patarnauja. 300 Wharton Street Telef.: HOWARD 1529

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110 Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeltingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai. Nelaimės valanda kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirėngę suteikti geriausį patarnavimą.

Lietuvių veteranų Posto iškilmės

HARTFORD, CONN. — Vietos ir apylinkės lietuviams pranešama, kad vasario 8 d. lietuvių parapijos salėje, 339 Capitol Ave., Amerikos Lietuvių Lejonierių Sabonio 7 Postas turės savo atidarymo iškilmes. Pradžia 7 v. v. Visi kviečiami dalyvauti ir susipažinti su buvusiais karaliais. Be programos ceremonijų, bus šokiai ir užkandžių. Įėjimas nemokamas. Tėvams bus įdomu stebėti savo vaikų priesaikos ceremonijas. Veteranų tikslas — suorganizuoti, kad jie galėtų pareikšti bendrą nuomonę ir politikieriams.

John Medonis

Vasario 16 minėjimas

PITTSBURGH, PA. — Vietinis ALT ir BALF skyrūs ruošiasi iškilmingai minėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį vasario 16 d.

Ryte, minėjimas bus Sv. Kazimiero bažnyčioje, o vakare Lietuvių Pilečių Klubo svetainėje.

Minėjimo programa bus įvairi ir turininga. Kalbės neseniai į šią šalį atvykęs žurnalistas Kazys Cibiras, Luzerne apskrities prokuratorius adv. Leo Schwartz, miesto mēras Frank Horan ir kun. A. Zukauskas.

Bus perstatyta labai įdomus valzdas "Liūdna Lietuva."

Sv. Kazimiero parapijos choras, vad. muziko Broniaus Voverio, dalyvaus programoje ir nuteiks publiką gražiomis dainomis. Programa prasidės 7:30 vakare.

Po programos bus šokiai. Įžanga nemokama! A. Galinskas.

Cleveland, Ohio

P. P. Muliolis ir Sūnus

Gen. Apdraudos agentūra Real Estate Broker Morgičių paskolos ir Notaras 6606 Superior Avenue Tel. Henderson 6729

LITHUANIAN FUNERAL HOME

DELLA E. JAKUBS (Jakubauskienė) Laidotuvių Direktorė Kambariai pašarvojimui 6621 EDNA AVE. Endicott 1763

WILKELIS Funeral Home

Pilnas Laidotuvių patarnavimas 6202 Superior Ave. Henderson 9292

PAUKŠČIO KRAUTUVĖ

Įvairūs Maisto Produktai 123 N. MAIN STREET PITTSBURGH, PA. Tel. 1611

Juozas W. Ragaižinskas

Nesvajgėji Gėrimai kamps D ir MARKET STS. MAHANAY CITY, PA. Tel. 727

S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprėdalai NEW PHILADELPHIA, PA. P. O. SILVER CREEK, PA.

GEORGE'S CAFE

Jurgis Križanauskas, sav. VYNAS—LIKERIAI—ALUS Lengvi Užkandžiai 274 E. MARKET STREET WILKES-BARRE, PA. Tel. 3-9460 — Res. Tel. 2-6387

THE TONIES' TAVERN

Antanas Scarnulis, sav. Zuvis—Mūsų Specialybė 17 N. SHERMAN STREET WILKES-BARRE, PA.

JONAS ROŽANSKAS

VYNAS—LIKERIAI—ALUS Geri užkandžiai. 207 EAST MAIN STREET PLYMOUTH, PA. Tel. 9-1952

DĖMESIO VERTA SMULKMENA

Prieš metus laiko pirmiesiems BALFo stuntiniams pasiekus Europą, daugelis tremtinių rado švarko, palto kišenėse bei prisegtus lapelius su aukotojo pavarde ir adresu.

Mačiau, kaip vienos gausios šeimos galva žiūrėdama į dovaną ir skaitydama adresą, apsišverkė...

"...Iš Amerikos..." Visai nepažįstamam tremtiniui, beveik naujas paltas! ...Ir aukotojas lietuvis!...

Lietuvą mindo maskoliški batai. Tremtiniai laikomi nereikalingu balastu — nekenčiami ir dar... negailestingai akmenimis apmėtomi ir tų, kurie save vadina pasaulio lygintojais. Tačiau šiuo momentu vieninteliai ištiesia tremtiniams brolišką ranką tik Amerikos lietuviai. Už tai ir tūkstančiams tremtinių nukrenta džiaugsmo asara.

Atvykęs į šią šalį iš tremtinio gyvenimo ir važinėdamas po lietuvių kolonijas, patyriau, kokios nadingos pasekmės buvo tų minimų adresėlių. Tūkstančiai Amerikos lietuvių gavo asmenišku už aukas padėkos laišku bei aprašymų iš tremtyje patirtų kančių. Tai buvo tingiausias atsakymas į bimbiniukų šmeižtus prieš tremtinius. Daugelis lietuvių dėl to užsimezgusio ryšio ir toliau siunčia paketus bei kitokiais būdais paremia.

Teko patirti, kad dar nemaža dalis lietuvių norėtų siųsti asmeniškai pagalbą tremtiniams. Šiame reikale turėtų BALFas atėti į pagalbą BALFas gi, nesilaiko principo, kad viskas turi praeiti pro jo rankas. Tai ir nereikalinga, svarbu, kad tremtiniai gautų paramos.

Konkrečiai — BALFo vadovybė galėtų paprašyti Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vadovybės, kad ši per savo skyrius, veikiančius tremtinių lageriuose, surinktų šeimų ir asmenų pavardes ir adresus, kuriems būtiniausiai reikalinga parama (ligoniams, skaitlingoms šeimoms, be globos esantiems seneliams, studentams, našlaičiams ir asmenims, kurie dirba nepakeičiamai svarbų tremtinių tarpe darba).

Šie visi sąrašai, patikrinti L. R. Kryžiaus vadovybės ir BALFo įgaliotinių suskirstyti kategorijomis, galėtų būti pasiunčiami BALFo centrui. Šis savo keliu išsiuntintų minimumus adresus kolonijoms BALFo skyriams. Skyrių pareiga būtų surasti asmenų, kurie asmeniškai pagal savo skonį pasirinkę iš sąrašo: ligoni, ar skaitlingą šeimą, ar senelį, ar studentą, ar našlaitį, ar intelektualą, su tikty sušelpiti. Kiekviena asmeniškai pasiūsta vertybė galėtų būti skyriaus registruojama ir

tai eitu jo nuveiktų darbų aktyvą.

Seiptiniųjų sąrašus galėtų BALF vadovybė paskirstyti kolonijoms kvotų formoje.

Būtų galima išėti net su šukiu:

"Visos kolonijos savo šelpiamiesiems pasiunčia po stuntinėlį Velykų švenčių progą."

Tremtiniams yra malonu, kad jie švenčių progą yra jausmingais žodžiais prisimenami, bet dar linksmlau jiems būtų gauti stuntinėlius.

Asmenims, nežnantiems, ar neturintiems laiko, bet norintiems pasiųsti pakietą, galėtų padėti skyriaus nariai. Tada savaimė užsimęstų ir susirašinėjimas, kuris duotų ir propagandinę naudą. Centrai gi nereikėtų rinkti maisto ir sugaisti laiko bei išleisti pinigų persuntimui.

Zmogiška yra padarius darba matyti jo rezultata. Asmeniškai tremtinio padėka ir laiška, tai ir būtų tas konkretus rezultatas, kuris aukotojui teiktų moralinį pasitenkinimą ir paskatintų kitai aukai.

Ateinančiame BALF didžiame vajuje galėtų praeiti vajuje ženkle ir šis šelpimo metodas šalia rūbų ir 525,000 dol. Bronius Budginas

ŽINIOS IŠ KEARNY

KEARNY, N. J. — Mūsų kolonijoje yra du klubai, būtent, Lietuvių Politikos Klubas ir Sv. Vardo Draugijos globojamas Lietuvių Amerikos Pilečių Klubas. Šie klubai turi nemažiau 120,000 dolerių turto. Praeitais metais abu klubai pasizymėjo savo aukomis labdarai. Ypač stambias aukas davė Pil. Klubas su Sv. Vardo Draugija.

Vėliausiu laiku Sv. Vardo Draugijos ir Pil. Klubos valdybos išrinktos daugumoje iš jau nimo tarpo. Pil. Klube pakėtimų neįvyko, išskyrus pirmininką, kuriuo išrinktas V. T. Mikonis.

L. P. Klubas turi vyrų chorą, kuriam vadovauja muzikas Jonas Čižauskas. Šio choro koncertas bus sekmadienį, vasario 9 d., Klubo svetainėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J. Programa bus įvairi. Pradžia 6 val. vakare.

Šia progą, turį pažymėti, kad koncerto skelbimuose yra išskverbusi klaida. Yra pažymėta, kad dalyvaus seselės kamierietės. Faktiniai, turi būti: seselės pranciškietės. J. V. Baltrukonis.

BILL'S CAFE

Vinčas Tamulaitis, sav. VYNAS—LIKERIAI—ALUS 300 E. NORTHAMPTON ST. WILKES-BARRE, PA. Tel. 2-5046

SILVER LAKE PACKING COMPANY

J. C. Kveragas, sav. Namuose paruošta kiaušiena, veršiena ir jautiena 137 FRANKLIN AVE., SCRANTON, PA. Tel.: 4-6185 - 6186

LEO SHEPORAITIS

Gamina SPRING BROOK Pale Dry Ginger Ale ir Aukštos rūšies carbonuotus gėrimus 444 N. MAIN ST., PITTSBURGH, PA. Tel. 1937

AMOCO EMPIRE OIL CO.

Michael Stanaitis, vedėjas AMERICAN OIL CO. produktų platintojai E. NORTHAMPTON & DIAMOND STREETS WILKES-BARRE, PA. Tel. 3-3753

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Viešpatie, apsaugok juos nuo bado

(Atkeliavusio iš Vokietijos mintys)

Istorijos spaudymas

Kokia bus ta pasaulinė tautos konferencija, kurios dar nei matyti, nei girdėti, sunku pasakyti. Bet kad tai, kas dabar vyksta anapus geležinės uždangos, būtent, buvusioje rytų Vokietijoje ir Rytprūsijoje, niekas nebus priimtina Amerikai, tikriausiai nebus ratifikuota Senate, tai — faktas.

Tuo tarpu, kai sovietų kontroliuojamai Lenkijai atiduota šimtmečiais vokiečių gyvenamos teritorijos Oderio ir Niesse upių linija, tai su pusiau lietuviškais Rytprūsiais pasielgta dar blaiviau.

Ateities istorijos studentai, be abejonės stebėsis antrojo pasaulinio karo vadų žaidimu su tautų ir jų žemių likimu.

Tik reikia atsiminti šiuo dviejų pasaulinių karų priežastis, o nebus sunku išvaizduoti trečiojo pasaulinio karo priežastį.

Tai, kas dabar vyksta Europoje, deja, tik kitu karu bus galima atitaisyti.

Kažkada Prancūzijos "tigras" Clemenceau pareiškė, kad jam "spiauti į istoriją." Gal būt. Bet istorija tikrai spaudys tuos, kurie praeito karo eigose nusagstė Europą naujais Alzasais, Sarajevais ir Dancigais.

Europos medį, išsišakojusį į valstius tautomis, deja baigia žėnėti totalitarinis kirvis. Bet... žmonių sąžinė tyli. Tyli ir tie, kurie, rodos, neturėtų tylėti būtent, demokratinių valstybių vada.

Ateis diena, kada to tylėjimo, to nenoro pažūrėti tragiškoms faktams į akis jie galės. Tik ar tada nebus per vėlu?

Gerb. Redaktorium: Maloniai prašau paskelbti Tamstos redaguojame laikraštyje porą sakinį dėl Vienybės, sausio 24 d., tilpustuos Marijos Šimš korespondencijoje Dėrto Lietuvių Dienos:

1. Važinėdamas po lietuvių kolonijas su prakalbos iš Amerikos Lietuvių Tarybos gaudu ne "pėdę," bet nustatytą maršrutą ir apmokėtą kelionę.

2. Dėl Lietuvos laisvės kovojau ne samdomas, bet iš pasi-aukojimo.

ACIŲ. Bronius Budginas New York, N. Y.

Gerbiame! Atsprāsu dėl tokio pavėlavimo. Mat, turėjau visokių blogų atsitikimų užperėtais ir praėtais metais. Buvau daug kartų ligoninėje. Dabar, galiausiai, esu sveikas. Nekalbant apie senatvę — 1947 m. sausio 17 d. sulaukiau 75 metų amžiaus — visa kita yra tvarkoje.

Taigi, dabar siunčiu prenumeratą apmokėti 6 dolerius. Žodžiu, nebūsiu skolingas net iki 1948 m. kovo 9 d.

Sluocniu Jums geriausias linkėjimas.

Su gilia pagarba, A. B. Radauskas Baltimore, Md.

Gerbiame! —Aš pastebėjau, kad lietuviai dažnai įskala į galvas koki nors žodį, ar pavadinimą taip, lyg jis būtų dievukas. Kitąsyk girdėjau dr. J. Šilūpą atskinant apie tai, kaip laukiniai Afrikos gyventojai, išžiūrėję į kokį nors akmenėlį, ilgai jį pradeda ji garbinti.

Ar nematote, gerbiame! Kad kai kurie mūsų žmonės, net inteligentai, panašiai elgiasi? Pavyzdžiui, mūsų vidurinės

Mūsų tremtinių Vokietijoje maitinimosi sąlygos nepaprastai pablogėjo balgiant pereltuo sium metus, kai vokiško maisto normos ("nei gyvas, nei miręs") buvo primestos ir DP. Tikrai paskutiniu metu tąją maitinimąsi neperdant oficialiai galime vadinti bado, kaip tai tikraja savo prasme priimta vadinti Europoje. Prieš tai vis dėl to šis reikalas buvo pakentamas ir netokis balsus. Nors žmogus negalėjai plačiau išsižiūti, tačiau tai dar netragiška.

Visi Vokietijoje mano, kad DP maisto normų su vokiečiais suvienodinimas turi daugiau politinių pagrinda, aiškiai norint pataikauti buv. naciams, stengtis juos pajungti savo interesams. Iš tikrųjų skaudu, kai dėl būv. nacų žaidžiama nekaltų žmonių gyvybėmis!

Kiekvienam žmogui, gyvenančiam Vokietijoje, skirta 1559 kalorijų kasdien. Tiek kalorijų skelbiama oficialiai. Tačiau iš tikrųjų kiekvienam individui tenka nedaugiau kaip 12000 kalorijų, vadinasi, tiek, kiek reikia tikrai per klaurą dieną gulinčiam žmogui pajudinti galva.

Patariu — alkanam duona terūpi — vaizdžiausiai atspindi dabar Vokietijoje. Juokaujama, jog Vokietijoje nerasi žmogaus, kurs susitikęs nekalbėtų apie bulves, duoną... Visi, kaip vienas, stengiasi pilvą numalšinti. Kalba, jog karo balsumai tikrai šėselis to viso, ką gali su kelti badas, kurs neleidžia nei gyventi nei mirti. Amerikiečiai, kurie perėke visokių gėrybių, aišku, negali to suprasti ir pagaliau gal neturi reikalo... Tikrai bado paragavęs gali tai sukramtyti.

Girdėjau čionai Amerikoj kalbant, jog ir čia tenka pasiskursti: stige cukraus, nebuve mėsos. Sutinku, kad tai nemalonumai, tačiau ką tai reiškia prieš tai, kad žmogus dieną iš dienos, mėnesis iš mėnesio turi būti alkanas, kaip šuo.

Vokiečiai irgi badauja, betgi istikrųjų tos ligos forma jiems truputį lengvesnė, nei DP. Mat, reikalas sukasi apie tai, kad vo kietis savo namuose, o DP to neturi. Antra vertus, vokiečiai jok aprupina ir tą patį DP. Kur gi pele ant aruodo nudvęsti!

Tasai balsusis badas artimai ir net per daug karštas draugas lietuvių Vokietijoje. O badas su giltine — broliai. Jau dabar tasai žmonijos siaubas Vokietijoje atsimna savo duokle. Ypač skaudu, kai aukojami kūdikiai ir jaunuoliai, vos žengia į gyvenimą, jau nekabant apie visai seno amžiaus žmones, kurie nedirba ir todėl gauna pačią menkiausia maisto norma.

Labai tragiška padėtis mokyklinio amžiaus jaunimo tarpe. Neretai tremtinių gimnazijose esti, jog vaikai per pamokas nuapsta iš bado ir, suprantama, toksai turi atsiveikinti su mokyklos suolo. Žiaurus likimas mūsų studentų, studijuojančių britų zonos universitetuose, ypač Hamburgo Baltijos universitete. Jie stačiai (be pardoni!) marunami bado. Gal būt, tai ir Stalino pirštų darbas, kurs-itsin susirūpinęs šiaja tremtinių iš Baltijos kraštų aukštąja mokykla... Nuo studentų neišskiria ir profesūra. Štai vienas iš daugelio faktų. Vienas profesorius, dar buvęs Lietuvoje ministeris, prieš kurį lai ką emė didžiūotis, jog pasvelkėjęs ir pastambėjęs. Tačiau vieną dieną pagaliau paaiškėjo, jog ta svorį sudaro — vanduo. Operacijos keliu teko pašalinti 15 litrų vandens! Te tau ir ragaišis!

Brooklyn, N. Y.

Gerbiame! Mes, senelių prieglaudes įnamiai, esame labai dėkingi Vienybės redakcijai, siuntinėjusiai mums laikraštį istius 1946 m. Mums būtų labai malonu, kad Vienybė lankytų mus kas savaitę ir šiais, 1947 metais metais.

Anupras Umbzas Eloise, Mich.

Gerbiamas Redaktorium: Neseniai viename Caraco laikraštyje, būtent, El Herald, buvo rašyta, kad Venezuelos vyriausybė ruošia įstatymo projektą, pagal kurį, į šį kraštą bus įleidžiami šiu tautybių žmonės: prancūzai, ispanai, belgai, šveicarai, lietuviai, italai, austrai ir vengrai. Specialybių atžvilgiu, bus renkama inžinieriai, gydytojai, technikai, slaugės ir įvairių įstaigų tarnautojai.

Juozas Romanas Venezuela.

Trumanas ir Lenkijos atstovas Washingtone

Praeitą antradienį, vasario 4 d., prezidentas Trumanas priėmė Lenkijos ambasadorių. Tam me priėmimo, kaip reta diplomatinuose santykiuose, prezidentas Trumanas pareiškė, kad laikinoji Lenkijos valdžia nete sėjusi savo pažado, kiek tai liėčia rinkimų laisvę.

DP amerikiečių zonoj truputį geriau maitinasi, kaip, pav. britų, nors amerikiečių zonoj veikia bėros, plačiau yra pareiškęs ir BALF.

Amerikos lietuviai užjaucia savo vargo brolius, tačiau ir jie yra bejėgiai ši bado siaubą sumalti. Tikrai sustiprėjęs Vokietijos ekonominis gyvenimas, gal būt, po 5—10 metų realiau pakrėpys gyvenimą į normalias vežes.

Be galo svarbi, žinia, yra tiek materialinė, tiek moralinė parama, kurios, aciu Dievui, DP susilaukia iš saviškių Amerikoj. Tai aišku neleidžia visai palūžti po bado našta. Daug gero gavo DP iš BALF ir artimųjų, bet istikro tai tikrai lašas jūroje... DP lietuvių juk sudaro apie 80,000 minia. Labai daug dar yra tremtinių, kurie apie BALF paramą nežino iš spaudos, — o tokių bene labiausiai britų zonoje. O lyg tyčia badas aršiausias kaip tik čia! Iš viso britai, patys būdami biednesni, kitiems irgi mažiau skiria, nei amerikiečiai.

Nėr kalbos, kaip minėti, šie bado metal iš dalies yra politiniai sąjungininkų vingiai. Visa tai aiškiai mato kiekvienas Vokietijoje, kur bado buvo pri-vershi grizti lenkai raudonon Lenkijon... Ar nestikti to paties ir lietuvių, sakykim, kita forma, "savanoriškai?" Drustu saktyti, iš dalies — taip! Buvo ne vienas atstikimas, kaip sako, kurie palūžta, moja ranka ir eina pas politruka, prašydamas nugalbenti į Lietuvą... čekisto nagausna. Ar nebaisiu?

Didžiama tačiau skaudžia rkyštė nutarę pakelti nepaisant jokių represijų, kurių tikrai dar daugiau susilauks iš mielu demokratinių sąjungininkų.

Betgi vis dėl to būkime tikri, DP atsilakys, jei ir toliau amerikiečių lietuvių ramos ir širdys bus dosnios, kaip ir ligi šiol.

Dieve, apsaugok mūsų tautiecius nuo bado!

Zodžiu — badas žygiuoja visu savo majestotiškumu. Tektu dar pabrėžti, kad palyginti

J. Valtys

MISIJS DARBO VAISIAI

Amerikos Lietuvių Misija, priešakyje su adv. A. Olio, poros metų bėgyje, parodė daug iniciatyvos. Bet Misijos darbo rezultatus ryškiausiai matome dabar, o dar daugiau jų bus atėityje.

Iš pat pradžių nusistatėsi veikti Amerikos partijų zenke, kaip šios šalies piliečiams ir pridera, Misija didžiausias pastangas suteikė Washingtone, kad supažindintų mūsų vyriausybės žmones su Lietuvos būkle.

Tiesiog nuostabu būdavo — koks didelis nuostimis JAV-Kongreso narių ne tik nežinodavo kur ir kas yra Lietuva, bet ir kas du sutvėrimas yra tas lietuvis. Dabar retas kuris nežino, kad Lietuva yra viena iš nelaimingiausių antrojo pasaulinio karo aukų.

Tai buvo svarbiausia Misijos programos dalis, kurią pasisekė įgyvendinti.

REPUBLICONAI IR MES Lietuvių Republikonų Komiteto įsteigimas, ir oficialus Republikonų Nacionalio Komiteto pripažinimas — didelis suolis pirmyn. Tai vis Olio nuopelnai. Jo veikią republikonų partijos vadai stebėjo ilgą laiką. Visiems jis padarė gerą įspūdį. Todėl Oils ir susilaukė partijos pripažinimo, o vėliau buvo pakviestas organizuoti lietuvių republikonų komitetą.

Sio komiteto reikšmė ypač išryškėjo republikonams laimėjus rinkimus, nes tik dabar susidaro platišėnis galimybės atėities veiklai.

Lietuvos vadavimo darbe, pavyzdžiui, Amerikos lietuvių dabar jau ne vienai. Jau galima tikėtis paramos iš republikonų partijos vadu, kuriems, kaip ir mūsų tautiečiams, rūpi, kad anksčiau duoti pažada būtų vykdomi.

VASARIO 16 IŠVAKARĖŠE Tuo metu, kai lietuviai kolonijose ruošiasi Vasario 16 minėti, tai Lietuvių republikonų komitetas rūpinasi, kad Lietuvos nepriklausomybės šventė būtų atžymėta Senate ir Atstovų Butė. Kadangi 4 m. Vasario 16 sekmdienė, kai Kongresas sesiją neturi, todėl atitinkamos kalbos bus pasakytos vasario 17 d.

Kiek žmonijai kainavęs karas

Niekas nežino dar, tikrenybėje, kiek kainavęs šis karas. Žmogaus vertė yra virš kokio nors įkainavimo. Visa ką mes zinome, yra tai, kad amerikiečiai žuvo ties Oranu. Jie mirė prie Anero ir Omanos įlankų. Jie paliko kraujuotą kelią Normandijoje ir Prancūzijoje ir abiejuose Rhoine krantuose yra amerikiečių kapai. Taip pat Ramiajame vandenyne liejosi kraujas. Kraujas jūrose, kraujas džiunglėse.

Pranešama, kad amerikiečių karo pajėgos antrame pasauliniame kare turi keturis kartus didesnius nuostolius, negu pirmame. Pirmame kare žuvo apie 259,735 vyrų. Šitame gi kare nuostoliai žmonėmis pasiekė Europoje ir Pacifike 1,060,689 vyrus, įskaitant žuvusius, sužeistus, dingusius ir be-laisvius. Žuvusių arba dingusių yra 305,528, beveik šešis kartus daugiau, negu pirmame pasauliniame kare.

Anglų nuostoliai — apie 1,430,000 vyrų iš visos imperijos. Pritungijama dar 63,208 moterų ir 15,359 vaikų. Be to 146,760 aukų, kurias sunaikino vokiečių V1 ir V2. Rusų kare žuvo apie 21,000,000, prancūzų — 2,000,000, kiniečių — 3,000,000 ir lenkų 1,500,000. Priskaityk dar kitų sąjungininkų, žuvusių su-želstus ir dingusius. Priskaityk vokiečių nuostolius apie 13 milijonų ir japonų apie 3,000,000. Nesuskaitoma daugybė civilių, kurie žuvo dėl ligų, bado ir kt. nelaimių. Šių aukų dvasios tautyliu rankas, kad ir jas priskaitytų kartu. Tokiu būdu suma siekia apie 55,000,000, sužeistų, dingusių ir mirusių.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

Statistika visa tai negali galutinai nustatyti. Per daug yra išnykusių gyvybių žmogaus žvilgsniui, apskaičiavimui ir stebėjimui. Joks metafizikas negali suskaičiuoti neuzgimusiu. Niekuo met visoje istorijoje žmogaus nėra taip žiauriai ir kietaširdiškai apsesję su žmogumi. Niekomet kovos laukai nebuvo nukloti žmonių lavonais ir taip prisisunkę krauju, kaip šioje paskutinėje visų sunkiausioje tragedijoje.

VIETA, KUR BUVO SUDEGINTA... PUSTREČIO TUKSTANČIO LIETUVIŲ

Gal ne vienas lietuvis yra Flossenburgo pavinimą skaitęs laikraščiuose ir girdėjęs, kad ten buvo KZ lageris ir kad buvusieji visokio plauko to lagerio tarnautojai patraukti tiesios. Bet, tur būt, nedaug kas lietuvių nežino, kad šioje vietoje buvo nukankinta ir krematoriuje sunaikinta pustrėčio tukstančio lietuvių.

Andai Weideno lietuvių kolonija gavo kvietimą dalyvauti KZ Flossenburg lageryje nuodytiems statomo paminklo kerlinio akmens pašventinime. Nu vykstame. Oro kopytėlėje, nevisi viešo kartuvių stulpo (stul pas kokių 30 m. aukščio ir ten pakartieji palikdavo kabėti ketę dieną), pamaldas atlaikė Regensburgo arkivysk. Michelis, primindamas, kad paminklas statomas pagerbti tukstančiams įvairių tautų kankinių, kurie buvo nukankinti Flossenburgo lageryje. Su didele širdgėla jis turi priminti, kad tai yra vokiečių tautos gėda, kad tie tukstančiai nekaltų aukų prisisaukė dangaus kerštą ir vokiečių tauta kenčia teisingai.

Po šventinimo iškilnių vyktame pažūrėti kankinimo vietoje. Išlindę pro sargybinių bokšteliu apačią, atsidūrėme prie krematoriaus ir nustembame. Žiūrime ir savo akimis netikime. Visas krematoriaus kambaras išmargintas raudonais užrašais: anglų ir lenkų kalbomis pažymėta, kiek ir kurios tautyliu žmonių išleista per šį kambarą. Skaitome: "Paskutinė kalnio keltinė — į laisvę... pro krematoriaus kambarą." Rusų 26-430 lenkų 7,546, vokiečių 5,964, prancūzų 4,372, žydų 3,132, lietuvių 2,480, jugoslavų 2,140, belgų 1,693, olandų 1,162, danų 20, ispanų 14, italų 13, anglų 9, amerikiečių 2. Viso 54,990.

Klausinėjame vienas kitą ir nenorime tikėti: "Taip — prabyta šalia manęs stovis svetimtautis: — ir čia yra tik oficialūs daviniai, anksčiau paskeblti. Dabar šie skaičiai pagal ras tus dokumentus pašoks dvigu-

bal." Mes buvome pritrenkti. Karas atneša staigmenas. Su pasibalsėjimu skaitėme apie Katyno žudynes, kur nužudyta 12 tukstančių lenkų. Čia didesnis ir skaudesnis mūsų tautos Katynas, nes čia, procentiškai imant, lietuvių buvo didesnis skaičius, negu kitų tautų. Skaidi mūsų tautos tragedija! Sijaudinti einame toliau. Netoliese randame kuklią lentą su užrašu "Šioje vietoje ant laužo sudeginta 800." Toliau: "Čia buvo kariama." "Čia sušaudoma." "Čia supliti likusieji palikai." ir t. t.

Šiurpus vaizdas. Nejauku. Rodos, ir pati vieta pritaikinta juodiems darbam. Visur aplinkui miškais apaugę kalnai, dra savotiškai kliaukų įspūdi. Viršum jų išsikisę sargybos bokšteliai rodo, kad pakliuvusiam dingsta visos viltys pasiekti laisvę.

Teiname į patį krematorių. Tai ne per didelis keturkampis pastatas, padalintas, į du skyrius, Pirmasis skyrius, į kurį kalnys vagoneliu budavo atgabenamas iš lagerio — tai pribaugimo ir operacijos kambariai. Jusose kambariai, jeigu turėdavo malonę, budavo sausodomi ar buožė pri baigiami, o jei ne — pusiųgaliai atgabenami į operacijos kambarį ir čia bandomi, operuojami, k. a.: odos nulupimu, gyven širdies išėmimu ir p.

Prislėgta nuotaika grįžtame namo. Mintyse netelpa nacių įvykdyti žiaurumai. Staiga iškyla svetimųjų mums daromi priekaištai, neva mes' buvę nacių draugai. Tenuvyktas tie į aną vietą ir tegu pažūri, kokias aukas yra sudėjęs maža lietuvių tauta. Flossenbure buvo tik šalutinis KZ lageris. O kasgi dėjosi centrinuose lageryuose?

Jei šiandien vokiečiai drįstų mums priekaišioti nacių draugystę, galime drąsiai jam pasakyti, kad jis buvęs tu kankintojis eilėse ir dabar nori savo kruvinas rankas nusiplauti kitų sąskaiton.

J. Vaitekūnas

KAIP VALDOMI LIETUVOS MIESTAI

Kalbant su bolševikuojančiais Amerikos lietuviams, atrodo, kad dauguma jų turi labai mažą supratimo apie tai, kaip rusai bolševikai skriaudžia lietuvius, ir kaip maža demokratijos tėra pas Sovietus. Aš čia noriu paminėti tik vieną faktą, tai būtent, kaip buvo valdomi šiauliu miestai, užėjus bolševikams 1940 metais.

Tuometinis šiauliu gyventojų išrinktas miesto burmistras advokatas Linkevičius buvo tuojau iš pareigų atleistas ir numatytas su visa šeima išvežti į Sibirą (Zmona ir vaikai faktiniai yra išvežti pats Linkevičius, kiek žinau, išsislapstė ir tik per tai 1940-1941 metais liko neišvežtas). Šiauliu miesto tarybos nariai tapogai buvo visi atleisti. Miestui valdyti buvo paskirti sekanti nauji žmonės: Vicas, Fridmanas, Kupilov, Petrov ir Šolovjov.

Trys paskutinieji, kaip iš pavardžių jau ir skaitytojai matysite, buvo rusai, visi trys, tik okupavus bolševikus Lietuva 1940 metų pabaigoje, atleisti iš Rusijos kaip aukšti pareigūnai. Šolovjov buvo šiauliu apygardos Kompartijos (komunistų partijos) viršininkas, o Kupilov dirbo savivaldybėje kaip vice-burmistras ir faktiniai tvarkė šiauliu miestą, nes likusieji du tarybos nariai Vicas ir Fridmanas (vienas lietuvis kitas žydų tautybės) buvo mažai raštingi ir menkai nusimnanti.

Posėdžiuose aiškiai dominavo sudarantieji daugumą trys rusai, o du vietiniai šiauliečiai bu-

vo paskirti į tarybą tik dėl formos, kad neatrodytu, jog štai rusai atyvažiavę iš Maskvos pasiėmė sau viską ir baigta. Tarybos posėdžiai buvo vedami rusų kalba, nes nei vienas iš daugumą sudarančių grupės (Kupilov, Petrov, Šolovjov) nemokėjo lietuviškai. Įdomu priminti, kad tokia taryba buvo paskirta Paleckio ir Gedvilio paskelbtu įsakymu, o Paleckius ir Gedvilis taip buvo padiktuota Maskvos atstovo Pozdnjakovo. Žinokite, kad nei Paleckis, nei Gedvilas negali pasipriešinti Maskvos valiai, nes jei pasipriešintų, tai būtų ir patys "likviduoti." Tai štai kokia Sovietų demokratija mūsų buvusioje tėvynėje Lietuvoj.

Šiauliečiai

Bevinas pasirašė 5 taikos sutartis

Vasario 4 d. Anglijos užsienio reikalų sekretorius Bevinas pasirašė penktas taikos sutartis, paruoštas Italijai, Rumunijai, Vengrijai, Bulgarijai ir Suomijai.

Byrnes su Molotovu šias sutartis jau pirmiau buvo pasirašę. Dabar šie penki dokumentai siunčiami į Paryžių kitų sąjungininkų atstovams pasirašyti.

Penkios karą pralaimėjusios valstybės tas sutartis pasirašys ateinančių pirmadienį.

Iš Vienos pranešama, kad dviejų mėnesių laikotarpyje apie 75,000 rusų kariuomenės atšaukta iš Austrijos. Manoma, kad šiuo metu Austrijoje yra nuo 25,000 iki 30,000 sovietų kariuomenės.

Kada lėktuvas skris greičiau, negu žemė...

Raketinis variklis yra vienas didžiausių suolių praeities karo aviacijoje. Manau, kad tai tik įžanga į galutinę žmogaus pastangų fazę veržtis per erdvę. Per šešerius karų metus, geriau si sąjungininkai ir priešai aviacijos inžinieriai įstengė lėktuvo greitį padidinti tik 50 mylių į valandą. Niekas tačiau neįstengė viršyti aukščiausios greičio ribos 450 mylių. Tik netikėtai raketinio varymo principas galino pagreitinti lėktuvą daug daugiau kaip 100 mylių į val., kiek daugiau — karinė paslaptis.

Kas per išradimas, turis nepaprastai didelę reikšmę, karui ir dar didesnę taikos metu?

Raketinio variklio principas paprastas. Išvaizduokime patalepą, pripildytą degamomis dujomis. Joje įrengta žvakė ir kurioj nors sienoje anga. Dujos, žvakės padegamos ir, sprogdimo išdavoje, staigiai augančių spaudimų atsitraukia į patalepą sienas, išskūrus angos pusę, kur spaudimas yra lygus nuliui, nes pro čia jos išsiveržia nekludomoms. Taigi, visa ši patalepa stumiama pozityvaus spaudimo kryptimi arba, kitaip sakant, priešinga angai kryptimi. Ir visiškai nesvarbu ar ji bus ore, vandeny ar vakuumė.

Yra trys raketinio varymo tipai. Teoretiskai geriausias ir paprasčiausias tas, kuriame degimas palaikomas visai nepriklausomai nuo oro išorėje. Tai atitinka paskutiniams transporto reikalavimams. Tai tipas, kuris mums kuria nors dieną išneš iš žemės atmosferos.

Raketos variklis paprastas. Vienas bakas, pripildytas paprastai skysto deguonio, kitas kuro — alkoholio ar benzino — kurie vamzdeliais privedami iki degimo vietos.

Raketinį variklį efektingai panaudojo vokiečiai savo V-2 bombai. Šis protingai įrengtas

greivimo įrankis pastekdavo greitį per 2,500 mylių į valandą skridamas virš 60 mylių aukštyje. Tai nėra sapnas ir angliai tai gerai žino.

Antras raketinio variklio tipas skiriasi nuo pirmojo tuo, kad degimo palaikymui pučia masė iš su kuru maišomas oras. Nors šio tipo lėktuvas gali judėti tik atmosferoje, bet jis pasiekia žymiai didesnius aukštius už paprastą tipo lėktuvą.

Oras, įsiveržęs pro variklio priekį, suspaudžiamas ir stumiamas į degimo vietą sumaišymui su dideliu spaudimu įpurškiamu kuru. Vyksas nuolatini sproginėjimais labai aukštai pakelia dujų temperatūrą, padedamas išvystyti didžiausią sprogdimo jėgą. Kurą čia atstoja žibalas. Žvakė duoda tik keletą pradinių kibirkščių ir po keilių sekundžių kita, maža, metalinė žvakutė, įkaitusi iki balto žumo, padeginėja mišinį. Taigi, atpuola ne visai paprastas padegimo įrengimas. Tai tik vienas daugelio bendrinu varomo motoro komplikuočių įtaisymų, kuris jau nevertojamas.

Raketinis variklis nereikalauja jokios ausinio sistemos ir net tempimo problema dingsta. Jo mažesnis svoris (mažiau vieno svaro vienai arklio jėgai) ir didelis paprastumas ypač palengvina lėktuvų konstruktyvumo problemas ir užtikrina labai lengvą priežiūrą.

Trečias variklio tipas yra tuo pačiu raketiniu principu varoma turbina. Turbininis variklis efektingai veikia greičiuose iki 500 mylių į val. Tai visai paprastas įrengimas, kuris, manau, greit bus labai plačiai panaudotas. Paprastai turbininiai varikliai, abejonės, bus plačiau siam pritaikyti garvežiams, auto busams ir, gal būt, net ateities automobiliams.

AS įstikines, kad dešimties metų bėgyje visi karo, transportiniai ar privatus lėktuvai

bus varomi vienu šiu raketiniu būdu.

Skridimas raketiniu lėktuvu yra tai, ką jās niekada dar iki šiol nesate patyrę. Ten nėra jokio nuovargio nuo užimo ar vibracijos. Lėktuvas skrenda lengvai, tyliai. Lakūnai sako, kad visa, ką jie girdi, tai tik mašinų lėktuvo slydimą oru. Tačiau nuo žemės, kiekvienas raketinis lėktuvas gali būti atskirtas iš jį lydinčio nežemisko riksmo. Turbinos sparnelių svilpimas, susiliejęs su raketos ūžiniu, duoda triukšmą, panašų į skriejančio milžiniško deglio staigumą.

Raketinis variklis atveria duris į iki šiol mums svetimą greitį ir iki šiol mums svetimą greitį. Raketinis naikintuvas gali skristi greičiau už garšą, kuris skrenda tik 763 mylių greičiu į valandą.

Ar gali žmogaus organizmas toki greitį atlaikyti? Nepamirškime, kad žemės kamuoliys su visu kuo ant savęs, keliauja dieną ir naktį 1,000 mylių greičiu per valandą. Be to, gi, visa planetinė sistema skrieja per erdvę po 500,000 mylių kas valandą. Medicinos ekspertai konstatavo, kad žmogaus organizmo judėjimo greičiu nėra jokios fizinės ribos.

Nauja transporto priemonių era turėsime pakeisti galvoje maiko laiko ir erdvės atžvilgiu. Europos ir net Azijos miestai bus vos keletos valandų atstumu nuo Čikagos. Visas pasaulis taps labai mažas.

Keičionė raketa varomais automobiliais, autobusais, traukiniais ir lėktuvais bus pigi, greita ir net daug malonesnė už šandieninę.

Daugumas žmonių, dabar norinčių įsigyti automobilius, nori dešimties metų galės įsigyti mašinų parnais. Jie bus varomi raketos principu, o keičionė jais bus saugiausia, paprasčiausia ir patogiausia iš visų iki šiol žinomų keliaavimo priemonių.

Daugaus erdvė mūsų tyrinėjimams atverta. Svyravimas išsiveržti iš žemės atmosferos dingio.

Sio išradimo pionieriai — vokiečiai. Jų Messerschmitt 163-

B, grynai raketinis naikintuvas, buvo greičiausias iki pasirodant amerikiečių Lockheed P-80. Teoretiskai Messerschmitt 163 neturi jokių lubų. Aprūpin tas reikiama kuro atsarga, bei specialie oro spaudimą viduje reguliuojančia lakūno kabina, jis gali išskristi iš atmosferos. Mūsų laimei, vokiečiai juo galėdavo skraidyti tik 15 minučių.

Standienai paprastieji naikintuvasi yra visiškai pasenę. Ateities lėktuvas bus varomi raketos principu. Transportai skris atmosferoje garšą pralenkiančiu greičiu. Jei reikės didesnio greičio, galės pasiekti substraosferą, kur įmanomas 100,000 mylių į valandą greitis.

Ar gali žmogaus organizmas toki greitį atlaikyti? Nepamirškime, kad žemės kamuoliys su visu kuo ant savęs, keliauja dieną ir naktį 1,000 mylių greičiu per valandą. Be to, gi, visa planetinė sistema skrieja per erdvę po 500,000 mylių kas valandą. Medicinos ekspertai konstatavo, kad žmogaus organizmo judėjimo greičiu nėra jokios fizinės ribos.

Nauja transporto priemonių era turėsime pakeisti galvoje maiko laiko ir erdvės atžvilgiu. Europos ir net Azijos miestai bus vos keletos valandų atstumu nuo Čikagos. Visas pasaulis taps labai mažas.

Keičionė raketa varomais automobiliais, autobusais, traukiniais ir lėktuvais bus pigi, greita ir net daug malonesnė už šandieninę.

Daugumas žmonių, dabar norinčių įsigyti automobilius, nori dešimties metų galės įsigyti mašinų parnais. Jie bus varomi raketos principu, o keičionė jais bus saugiausia, paprasčiausia ir patogiausia iš visų iki šiol žinomų keliaavimo priemonių.

Daugaus erdvė mūsų tyrinėjimams atverta. Svyravimas išsiveržti iš žemės atmosferos dingio.

Sio išradimo pionieriai — vokiečiai. Jų Messerschmitt 163-

Poezija

GELE

Gele lauko atšalių,
Aš — brolis, ritieris gėlių!
Kaip aidi tu žiedė kraštus,
Taip aš širdy vilčių rastus...
Svajonėmis tu gyvenai,
Visam pasauly mes — vieni...
Šloj žemėj rūpi mums kartu —
Gyvent, žydėt dienos metu, —
Kaip dleviška žydra, žara
Pripildyk taurė atvira!
Klausk, gėlele, tu žavi,
Mes — sielos atvirosios dvi...
Mes du pavasario vaiku,
Mums mirti vienu teks laiku...
Mes būtiį puošime kartu,
Pasanių du: — tai aš ir tu!

Jurgis Baltrušaitis

LIETUVOS TREMINIUI

Linko žemėn šakos putny,
Vėrkė egies — nerimavo vėjai...
Juodi arimai ir daug pėdų...
O tu, žūnan, taip daug vargai, kentėjai...
Vyto pievoje žiedai nusiminė,
Kai tu linkai žemele pasiguosti.
Linko žiedai — linko tavo širdis...
Šiauru taku tavo žiedai lydėjo,
Lenkė galvas broliui pakeičiuiui,
Lyg atmintį tavo širdin sudėjo...
O šara žiedų lapeliais rieda...
Tamsi naktis siaubu kvatojo,
Motutės rauda vijosi pavėju.
Sudiev, sudiev šimtai balsų kartojo
Ir klupo kojos už juodų arimų...
Marija Sims

MIŃTYS

Poetas yra nepripažintas pasaulio legisliatorius.

Jei nori, kad tavo dainos tvertų, kurki širdingumo pagrindu.

Poeto siela privalo turėti tobulą visų gerų išmintingų ir teisingų daiktų pavidalą. Jo kūnas turi būti švarus ir be dėmių, jo gyvenimas — tyras, jo mintys — aukštos, jo studijos intensyvios.

Visi didi poetai buvo didelio ir gilios pažinimo vyrai.

Poetas turi kaitis iš aktualaus pasaulio mažybės ir obstrukcijos į idealo laisvę ir begalybę.

Poetas mato daiktus tokius, kokiais jie atrodo.

Poetui niekas negali būti bevertis.

Akis yra vienintelė tikro poeto užrašų knygtė.

Be iškalbos, žmogus negali būti poetu.

Poetas yra lakštingala, kuri tupi tamsoj ir gieda, kad paminksmintų savo paties vienuką saulės žaislams. Jo klausytojai yra tarsi žmonės sužavėti neregimo muziko melodių, kurs jaučia juos esant sujaudintais ir suminkštintais, tačiau nežino kam.

Aukščiausias poetas nėra vienas tik mastytojas, bet ir pastovus grožio menininkas.

V. J. Budrikas

AR TIK ANGLŲ KALBA LEIDŽIAMŲ LAIKRAŠČIAI YRA AMERIKONISKI?

Nėra reikalo ginti kitomis kalbomis leidžiamų laikraščių patriotizmą. Lygiai nėra reikalo pabrėžti šios spaudos reikšmę. Tiesa, kartas nuo karto tam tikri šio krašto elementai bando atakuoti tą spaudą, prikašiodami jai nepatriotiskumą, arba neamerikoniskumą.

Tamžiausiomis 1942 m. dienomis kažkieno buvo pasiūlyta uždaryti kitomis kalbomis leidžiamus laikraščius. Tė neįsmintingi siūlymai sukėlė didžiulius triukšmus. Tada Read Lewis, Common Council for American Unity direktorius, New York Times parašė:

"Yra nuostabu ir kartu nesuprantama, kad administracija, kuri atsotvai, kurie gina žmonių teises, gali stūlyti tokį siūlymą... Svetimšaliams priklausios visos tos pačios privilegijos, kuriomis naudojasi amerikiečiai, ir todėl lygiai reikia skaitytis šu jų spauda."

"Svetima įtaką" — neišvengiamas dalykas karo metu. Po pirmojo pasaulinio karo buvo kilusi neapykantos banga "neįdraugikiems atėviams." To nebuvė po šio karo. Nežiūrint to, neseniai Aistovų Bute vadinama neamerikoniskos veiklos komisija savo raporte, tarp kita ko, siūlė priimti įstatymą, kuriuo būtų draudžiamas duoti antrosios klasės pašto teises visiems neangliškoms laikraščiams ir kitiems spaudos leidiniams, kurių turinys neišvercia mas į anglų kalbą.

Ko toks siūlymas buvo vertas, liudija tai, kad, pavyzdžiui,

naufosios tos komisijos pirmininkas J. Thomas Parnell, republikonas iš New Jersey valstijos, balsavo prieš. Aisku, tai gresė spaudos laisvę.

Faktas, kad kitomis kalbomis leidžiami laikraščiai yra nemažiau svarbūs, nekaip angliški laikraščiai. Jie savo skaitytojams duoda tai, ko amerikoniški joji spauda negali duoti.

Tik šioje spandoje atėviaili gali rasti žinių apie savo bažnyčias, klubus, draugijas, pramogas ir kitokį veikimą. Ta spauda jiems padeda suprasti cionykštį gyvenimą ir tapti geresniais pilieciais. Tuo pačiu laiku ta spauda praneša jiems apie jų gimtąjį kraštą, ko Amerikos spauda visai neličia.

Tie, kurie kėsinasi į šios spaudos laisvę, turėtų suspažinti su jos istorija. Pirmasis vokiečių kalba laikraštis pasirodė 1839 m. Tai buvo 35 metai po pirmojo anglų kalba laikraščio pasirodymo, Boston, Mass. Tuojau po Amerikos revoliucijos Pensylvanijoje pasirodė 35 vokiški laikraščiai. Tuo pačiu laiku ėjo ir keletas prancūziškų laikraščių. Imigracijai didėjant, pradėjo išėdinėti danų, italių, norvegų, ispanų, serbu, slovaku, ukrainiečių, lydu ir kitų kalbomis laikraščiai.

1917 m. buvo daugiausia kitomis kalbomis leidžiamų laikraščių Jungtinėse valstybėse. Kongresui priėmus kvotos įstatymą, buvo manyta, kad tie laikraščiai sustos ėje. Bet tai buvo klaidinga. Kai Jungtinės

NAKTIS IR MUZIKA

Nelė Lapė

Vakar vakare tu sugrįžai pas mane... Aš visada tikėjau, kad tu kada nors sugrįši. Bet aš niekad netikėjau, kad visa įvyks staip... Ak, aš nežinau... Tikėnybėj, gal būt, aš niekad nebetikėjau tave sugrįštant... Gal tai buvo tik mano sapsnai, fantazija, kažkas, ant ko aš galėjau remtis, kuomet mano ligėjus tapdavo man nebeapkeliamu... Taip, aš tikrenybėj niekad nebetikėjau tave išvysti gyva... Aš jau buvau beveik pamiršusi tave... Pradžioj tiek la bai mane kankinusi mintis nuo manės buvo pasišalinusi. Aš ramiai galėjau žmonėms pasakyti:

— Jis miręs. Jis žuvo kovoje, Pacifike. Jis niekados nebuėdėjos manęs, niekados jo rankos nebepriglaus manęs prie jo krūtinės.

Aš galėjau taip pat ramiai žiūrėti į tavo Purple Heart ir bronzinius medalius... Gražūs spindintie medaliai mažoj dėžutėj... Aš ramiai galėjau žvelgti į tavo paveikslą ir pakartotinai skaityti tavusius laiskus. Žodžiu, aš buvau betampanti tobulai, tipiska karo našė, Amerikos moterų idealas, šios šalies nuogarkaušis...

Staiga tu atėjai... Ir tu pasirinkai keistą laiką, brangusis... Aš buvau parke besikišantis atvirame ore duodamo koncerto. Strauss'o muzika mano dėmesį buvo pagavusi... Bet ir tu visada mėgdavai Strauss'o valsus. Gal neturi man būti keista, kad tu tokį momentą pasirinkai prie manęs prieti... Aš sėdėjau paskutinėj alyvų eilėj. Jauku buvo. Šalia mane žydėjo alyvų krūmas ir, kiekvieną kartą vėjeliumi įj paltetus, jo ša kelės tarpusavy tykiai šnibzdėjosi. Man tai buvo gražu...

Tu prisiraitinai prie manės išdykėitui besas. Tu visada buvai išdykėitūs... Tu nusilenkai man, lyg koks pasakų karalaitis išsvajotai princesei, ir abai formaliu balsu ištarėi:

— Kilnioji ponai, ar aš galiu išdrįsti jus pakviesti šiam valsului?

Tapat akimirksni mes sukėmės valso sukury. Niekas į mus nekreipė dėmesio. Jei kas ir stebėjo mus, tai buvo tiek gėri nėduoti mums to suprasti. Muzika vis darėsi greitesnė, greitesnė ir aš, pagaliau, visai kojomis žemės, nebesiekiau...

Staiga visi žmonės išnyko... Orkestras taipgi dingo. Alyvų krūmas, kartą į kita sušilėmėjęs, visai ramiai stovėjo... Dar iki tol juntami Strauss'o valso garsai irgi išnyko. Viskas nutilo... Bet nežiūrėnt to, mes tebesokome, brangusis... Mes šokome vistiek...

Valstybės išėjo į antrąjį pasaulinį karą, ta spauda dar labiau patėisino savo egzistenciją šiame krašte. Ji ne tik informavo savo skaitytojus apie Amerikos tikslus, ne tik rėmė karo būnų pardaivinėjimą, aukavimą Raudonąsias Karvylis ir USO, bet visą laiką spausdino įvairius valdžios pranešimus.

Vėliausiomis Common Council for American Unity statistikos žiniomis, 1946 m. Amerikoje buvo 1,010 kitomis kalbomis leidžiamų laikraščių. Jie leidžiamai 39 kalbomis. Iš jų — 95 dienraščiai, arba du kartus į savaitę leidžiami laikraščiai. Be to, išėina 468 periodiniai, leidiniai.

Neįmanoma nustatyti tikslaus skaitytojų skaičiaus, bet manoma, kad 84 dienraščiai, 235 savaitraščiai ir 40 periodinių leidinių, bendrai, turi virš penkių milijonų skaitytojų. Galima drąsiai tvirtinti, kad šiuos laikraščius skaito tarp 6 ir 7 milijonų žmonių.

LAISVOJI LIETUVA

Patriotinis Pietų Amerikos lietuvių žurnalas. Metinė numerata tik 1 doleris.

LAISVOJI LIETUVA

Calle Rio de Janeiro 4001.

Villa del Cerro, Montevideo.

YONKERS MIESTUI 300 METŲ

Yonkers miestas, New Yorko valstybėje, neseniai minėjo 300 metų jubiliejų. Tokio amžiaus miestas Europoje laikomas jau nu. Bet Amerikoje, kur seniausias miestas, St. Augustine, Floridoje, buvo įsteigtas 1565 m., Yonkers laikomas jau seniu miestu.

Per tuos tris šimtus metų, šis moderninės pramonės miestas išsiivystė ne vienos kurios, bet daugelio tautų kilmės žmonių dėka. Visi tie žmonės, atvykę iš anapus vandenyno, iškėjo naujųjų prųjų siame milžiniškame krašte.

Pirmasis Yonkers gyventojas buvo advokatas iš Olandijos — Adrian van der Donck. Jis atplaukė Hudsonui ir išlipo toje vietoje, kur įteka Napperham upė. Toje vietoje jis pasistatė malūną. Tai buvo 1646 m. Tai buvo 23 metai prieš pirmųjų atėvių įsikūrimą Manhattan'o saloje.

Tame amžiuje angiai nu-galėjo olandus. Tada Yonkers tapo anglų kolonijos New Yorko dalis ir buvo Frederick Phillips nuosavybė. Phillips buvo kilęs iš dabartinės Čekoslovakijos. Po revoliucijos karo, 1779 m., New Yorko valstybė konfiskavo beveik visus didesnius dvarus.

Aštuonioliktame amžiuje ir devynioliktojo pradžioje Yonkers buvo kaimas, apsuptas gražių sodų, malūnų ir kalvių. Didžioji vandens srovė čia viliojo olandus, anglius ir kitus kolonistus, atvykusius iš senojo pasaulio. Yonkers žymiai prisidėjo prie šio krašto pramonės kilimo.

Yonkers pramonė augant, kartu augo ir jo gyventojų skaičius. Vėliausiomis JAV cen-

zo žiniomis, 1940 m. Yonkers buvo 142,598 gyventojai. Yonkers mieste apsigyveno atėviail iš Italijos, Lenkijos, Alrijos, Skotijos, Austrijos, Vokietijos, Čekoslovakijos, Anglijos, Rusijos, Švedijos, Austrijos, Kanados, Vengrijos ir daugelio kitų pasaulio kraštų. Tiesiog neįmanoma aprašyti, kaip visų tų kraštų žmonės čia susisipletė.

1854 m. vokiečiai čia įsteigė dainininkų draugiją arba chorą. 1869 m. jie pradėjo statyti savo bažnyčią.

Pirmieji lenkai, apsigyvenę Yonkers 1865 m., pasistatė Sv. Kazimiero bažnyčią. Yonkers seniausia slovaku kolonija Amerikoje. Manoma, kad pirmieji slovakai atvyko 1884 m. Vėliau, 1887 m., jie čia įsteigė pirmąją savišaipos draugiją ir, kaip kiti piliečiai, pasistatė bažnyčią. Šiandien Yonkers mieste gyvena trys slavuku kar tos, kurių didesnė dalis — gimė šiame krašte.

Pirmoji žydų sinagoga Yonkers pastatyta 1887 m. Sie žydai atvyko iš Vengrijos. 1892 m. ukrainiečiai taip pat pasistatė bažnyčią. Apie tą patį laiką į Yonkers atvyko pirmieji rusai. Dabar čia ypač daug italių kilmės gyventojų. 1900 m. pradėję apsigyventi, dabar italiai čia leidžia savo laikraštį. Suomiai čia turi du laikraščius. Karpatų rusai turi savo tautinį namą ir du savaitraščius. Sekdamai italus, graikai Yonkers mieste steigė savo klubus, pasistatė bažnyčią ir t. t.

Visos tautinės grupės dalyvavo Yonkers miesto 300 metų jubiliejaus iškilimėse. Yonkers miestas didžiuliais savo gyventojų mišrumu ir jų kūrybine dvasia.

VILKŲ KONCERTAI KANADOS KALNUOSE

Viena kanadietė, profesorė ir gamtininkė, štai ką pasakoja apie vilkus iš dviejų metų patyrimo Britų Kolumbijoje. Sako, anksti vasario mėnesi pirmusyk pastebėjome vilkų pėdas. Po to, bebradydami po šnėgas, netoli nuo bakūžės, pamatėmės tokio dydžio pėdsakus, kad mano vyras švilptelėjo. Vie na pėda buvo penkių šėių colių platumo.

Vieną ežerą mes praminėme Vilkų ežeru, nes, matyt, čia vilkai labai dažnai subėgdavo iš aplinkinių augštų kalnų miškuotų paslūčių. Vieno kalno viršūnėje mes pasidarėme pa lapinė ir iš jos labai mėgdavome dalyvius, nes buvo matyti Vilkų ežeras, mūsų slėnis ir šė ši didėli kalnai.

Vieną naktį tikėdamiesi pastebėti vilkus slėnkat per išalūsi ežerą. Termometras rodė 24 žemiat zero. Plinas mėnuo taip nušvietė ežerą, slėnį ir apylinkę, kad atrodė vidudienis. Valandėlė buvo amžina tyla, tik štai, iš apatios paklės balsas, mūsų širdis sustabdė. Kaip vėjelis, jis kilo iš lėto, švelniai augstyn ir ryškyn, lyg reikšdamas didelį ligesį ir liūdnumą. Balsas nuoguro po to iki tokio žemo laipsnio, kad mūsų ausys vos vos besugavo aidą. Balsas vėl kilo ir vėl guro. Tai vilkas giedojų puiklajai naktiai, saukdamas savo patelę atėiti ir pasidžiaugti gamtos grožiu kartu su juo. Taip nuostri džiaul ir maloni vilkas "staugė." Kad mums, tą dainą girdėjusėms, norėjosi apsisaroti.

Netrukus nuo tolimo kalno pasigirdo atsiliepiamas, aiškus ir švelnūs. Vilkas žemai dar tris kartus užtraukė ir susilaukė atsako. Abėji balsai, regis, sustikro ir daugiau jų negirdėjome.

Vieną vakarą, kai mūsų bū-

kužė supo nakties tamsa ir snėgas, mes sėdome su vyrų vakarieniauti. Staiga išgirdome helauktą balsą, kuris mus privertė bėgti prie durų klausytis. Vilka! Ši sykį nė vieno vilko balsas aidėjo, bet — daugelio. Tai buvo apite pusė mylios atstume. Vilka! atrodė, dainavo sutartinę dainą. Vienas staugė aukštu tonu, kitas žemesniu, bet visi — sutartinai. Daina, jei taip ją galima vadinti, buvo ne melišė, bet turbūt gyvenimo džiaugsmo. Vienas balsas, aukštai, pradėdavo, ir solo, net nukrisdavo iki švelnaus, žemo tono, kitieji pritariant. Mūsų va karienė atšalo, ir pro praviras duris Kanados žiema atšaldė kambari. Bet negalėjome apsi klausyti vilkų koncerto. Rodos, tai buvo simfoninis orkestras, tik vilkų balsai lyg horėjo ką iš širdies pasakyti ir pareikšti.

Turi vilkai ir "karo," arba "medžioklės" dainas. Tada jie staugia kitais tonais. Sekdami briedį, ar kita žvėrį savo pietums, ar vakarieni (pagal toną galima spręsti) vilka, arba jų ruja medžioja. Tokie tonai žmogų gasdina.

Oras turi įtakos vilkų koncertams. Jie dainuoja tik šviesiomis, gražiomis, šaltomis naktys, kada dangujė šviečia mėnuo, žvaigždžių būriai, arba šiaurės pašvaistės. Vilkų būklė dēi koncerty pasirenka koki kalmel. Vienas tokių buvo netoli mūsų bakūžės. Pagal pėdsakus sprendžiant, susirinkdavo astūni ar dešimtis vilkų. Ko dēi kalneliai? Juk čia žvėreliai nėra, medžioti nėra ko. Tik vi na išvada: vilka! čia sueina, nės iš čia gamta geriausia matoma savo žiemos nakties gražume. Tačiau, jei šiaurės pašvaistės ypatingai stipros, vilkai tyli. Tyli tą naktį ir pelėdos bei kojotai.

MOTERŲ PASAULIS

MOTERŲ VEIKLOS
APŽVALGA

Redaguoju
PRANĖ LAPIENĖ

KAD SUVIENODINTI VEDYBŲ ĮSTATYMUS

Senatorius Arthur Capper, iš Kansas, šiuo laiku kreipiasi į moteris, prašydamas remti S-726 bilį, kurį jis yra įnešęs Kongrese, reikalaujamas suvienodinti visoje šalyje įstatymus vedyboms ir persikroms.

Kaip dabar dalykai yra, iš tikro didelė netvarka. Pavyzdžiui, susipiko pora. Užtenka vyrui nuvykti iš New Yorko į Floridą, ten pasakyti nusisamdintam advokatui, kad neva nežinau kur tuo laiku savo žmoną surasti, o nori skirybų. Paskelbiama apie tai kuriame nors neįmiame vietos laikraštyje, kurio jo žmona, žinoma, nemato ir neprotestuoja. Jis išlaisvinamas nuo priesaikos ir toli, kol jis negrįžta į New Yorką, jo žmona nieko negali dėl to daryti.

Arba, štai, antras pavyzdys. Vyras, kuris gyvena N. Carolina, būdamas vedęs įsimyli kitą moterį. Mylisi rimtai ir nutaria su ja žmona išsiskirti ir vesti maitinąją. Nuvažiuoja į Reno, kur, pagyvenę 6 savaites, savo norus įvykdo. Laimingai grįžta į N. C., bet čia abu juos pirmoji žmona areštuoja. Reikiama, N. C. įstatymai juos kaltina daugpatystė.

Neseniai matėme laikraščiuose, kaip dvi New Jersey valstybės gyvenančios porės laisvu noru sutarė pasikeisti žmonomis. Visi nuvyko į Reno, susikeitė, bet kai tik sugrįžo atgal į N. J., visi keturi buvo apkaltinti nusizengę įstatymams. New Jersey valstybė Reno skirybų nepripažįsta.

Iki šiol 85% skirybų įvyksta tokiose valstybėse, kaip Nevada, Florida, Idaho ir Wyoming. Kiti šie žodžiais tariant, šiame krašte yra arti puspenko milijono persikrų ir naujai susivienijusių porų, kurios garbingai gyvena, bet kurios bet kada gali būti viešai išniekintos ir pažemintos.

Neveniodamas šioje šalyje vedybų įstatymų daug pakenkia ir niekuo nekaltiems vaikams, kurie kartais jau gerai paauę tampa pripažintais neteisėtos moterstės vaikais.

besą. O skirybų šioje šalyje įvyksta veikia kas penktoje poroje. Visame civilizuotame pasaulyje niekur tokio didelio skaičiaus nesą. Sen. Capper nuomone, tam kalti mūsų keisti įstatymai.

Be paprastų vedybų, 23 valstybėse yra pripažįstama dar radinami "common law" žmona ir vyras. Reikiama, tik susitarimu, be jokių viešų garsinimų ar vedybų gali gyventi su priešingos lyties asmeniu ir vadinas garbingai gyvena. O tokiose valstybėse, kaip N. Carolina, Colorado, Idaho, Mississippi ir New Jersey tokia "common law" žmona gali tapti 12 metų mergaitė ir 14 m. berniukas. 26 valstybėse mergaitė gali ištėkti 16 m. šešiose — 15 ir devyniose — ji turi būti tik 14 metų.

Sveikata ir kraujas prieš vedybą tikrinama 28 valstybėse ir tik septyniose valstybėse draudžia vesti tiems, kurie turi aiškias limpamas ligas.

Taip dalykams esant, jei kam nepatinka savo valstybės įstatymai, jis ar ji gali nuvykti ten, kur patinka.

Sen. Capper S-726 bilius reikalauja suvienodinti įstatymus, kurie pirmoje vietoj žiūrėti susituokiančių sveikatos, kad nebūtų leidžiama vestis jaunesniems 16 m. ir tokiems asmenims, kurie jau yra vedę. Protiniai turi būti visai normalūs, nesirginti epilepsija, džioma ar venerinėmis ligomis. Leidima vestis išduoti tik po dviejų savaičių nuo gavimo aplikacijos. Abu jaunieji turi ateiti asmeniškai jo atsiminti, turėdami savo asmens liudijimus. Ški rybos privalo turėti rimto pagrindo ir po persikrmo ne vienas iš poros negali vestis mažiausiai metus laiko. Prašydamas, kad moteris siųstų prašymus savo senatoriams ir kongresmonams remti S-726 bilį, sen. Capper perspėja mus, kad, girdi, šiais 1947 m. numatoma 40% visų vedusių skirybų ir mes pačios esą galime tapti įstatymų neveniodamo aukomis.

P. L.

ŠEIMININKĖMS

Jūs, kurios pietų laiku skubiai išgeriat puodelį kavos ir bet ką užvalgot, paklauskite, ką artistė Osa Massen pataria. Išsėdėjus darbe keletą valandų, daug geriau jausties, bent pusvalandį paskirdamos pietams suvalgyti. Maitinimas turi būti gerai balansuotas, kad vėl naujos energijos įsigytumėte.

BANANŲ KEPSNYS

Norint paruošti gerus ir sveikus pietus, nebūtina reikia turėti mėsos. Galima tai padaryti, pavyzdžiui, iš bananų. Bananų kepsnys daromas šitaip: paimk kiekvienam asmeniui po du bananus. Nulupk juos. Suguldyk į stiklinį ar molinį paplokščią indą. Atskirai susūdyk šaukštą sviesto, pridėk jame truputį druskos ir citrinos rūkšties. Sumaišius užplik tąja sunka bananus. Kepk juos nekarštame pečiulyje arba ant mažos ugnies. Kuomet jie iškepa, dar ant jų užplik iš miltų ir pieno padaryta tyrelė ir, dar kartą

užvirinus, duok su tuo pačiu Indu stalan. Prie jų tinka įvalrių daržovių, paruoštą su rugščia grietine.

BANANAS SU KIAUSINIENE

Kai kas panašiai iškepus bananus duoda stalan su kiaušiniene, kuri padaroma iš pieno ir kiaušinių. Kiekvienam puodeiui pieno reikia dėti du kiaušinius. Gerai suplakti ir kepti nekarštame pečiulyje. Bananus duodant valgyti su kiaušiniene, nereikia ant bananų kepsnio pilti iš miltų padarytos tyrelės.

Teresa Wright, Hollywoodo artistė, parodo gražią bilūzę, ant kurios nupieštos trys zebros. Tokios bilūzės, prieš tamsaus kostiumo, dabar labai madoj.

Kas daugiau pletkauja: vyrai ar moteris?

Rašo ONA KUBILIUS

Jei kas jus staiga paklaustų, kas daugiau pletkauja: vyrai ar moteris, jūs be abejonės atsakytumėte, kad — moteris.

Taigi pažūrėkime, ką sako Women's Companion, vienas iš žymiausių moterų žurnalių, kuri vieną vieną sėdi namie, snaudžia prie pečiaus. Kurie vyrai yra garbingi ir liežuvį suvaldo, dažniausiai turi kur nors smaugų laiką. Tik besigiriantieji veiksminiai yra niekšai, su kuriais padorios moteris niekur neina. Paprastai, kuris giriasi, turi "nekošer" kvapą.

Asmeniškai aš manau, kad yra labai blogas įprotis kitą žmogų apkabėti, jo garbę piesti. O kai kurie žmonės taip įpranta apie kitus plepėti, kad jie be to, rodos, ir gyventi negali. Tokiems paprastai ir teisybę sakant, niekas nebetiki nors ir jie kryžiu ant krūtinių dėtus. Veik visiems žinoma, kad pletkus mėgiantieji, paprastai, apie save niekada nieko nepasako, jie liežuviais mala tik apie kitus.

Mieli skaitytojai, neužmirškite, kad pletkininkų yra moteris ir vyrų. Tik kuomet moteris tekalba apie kitas moteris, vyrų pletka daug pavojingesni, nes jie nekalba apie kito vyro drabužius, bet vien apie ponias ir patelnes, jie tarp savęs jas išjuokia, giriasi kur kas su kuria jų yra buvęs, kiek yra alkoholio išgėrę, kaip tokia ir tokia pasielgė nusigėrus, ir t.t. Nors toki vyrai yra niekas daugiau, kaip tik pagyrų puodai, bet jų kalbos gali daug žalos pridaryti gražiajai lyčiai — moterims.

Aš visai sutinku su Women's Companion žurnalo reporterių nuomonėmis, kad vyrai tiek pat pletkauja, kiek ir moteris, tik aš sakau, kad vyrų pletkavimas yra pavojingesnis už moterų.

Vienas reporteris iš Floridos rašo tame žurnale, kad, girdi, moteris labai pletkauja, bet vyrai esą, kaip dulkėms sutraukti siurblys (Vacuum cleaner) — viską į save sutraukia, o po to kai paleidžia viską lauk, tai net bausiu klausytis! Jis sako, kad niekada negirdėsi moters grožio salonuose arba klubuose taip balsiai liežuvaujant, kaip vyrų skutyklose, klubuose, taveruose ir t. t.

Vienas reporteris iš Washington, D. C., rašo, kad moteris daugiausia apkabina kitas moteris. Mano nuomone, jos kalba apie kitų moterų rėdymąsi, jų plaukų šukuosenas, kuri per stora, kuri perplona, kurios kokios blaudžios, kuri kokią kosmetiką naudoja, ir panašiai.

Vyrai išimtinai kalba tik apie moteris, niekad apie kitų vyrų kostiumus. Vyrų kalbų apie moteris esą net šlykštu klausytis. Mat, kiekvienas vyras jaučiasi esąs didelis meilės didvyris, taigi jis bepeletkaudamas ne tik kad teisybės nepa-

atsakominge darbe. Noriu dar priminti, kad mums, moterims, reikia daugiau tokių moterų, kaip Jūs p. Lapiene, kuri savo asmenybe ir būdu greit sudarot daug pažinčių, draugų, įsigyjat pritarėjų ir bendradarbių savo darbui. Sveiki nu Jūs už tai, linkėdama visos geriausios.

Agota Vokietaitienė
New Haven, Conn.

MŪSŲ SKAITYTOJŲ BALSAI

Gerb. p. Lapiene, Malonu matyti moteris taip labai įvertinant Jūsų darbus. Jų toji reikiama Jums pagarba, jų įvertinimas Jūsų kaip M. P. redaktorės, priverčia mane tarti žodį. Aš irgi noriu, kad Jūs žinotumėt, jog nėra moters, kuri nesidžiaugtų Jūsų gražiomis pastangomis dirbti lietuvių moterų gerovei. Linkiu Jums sveikatos ir pasisekimo Jūsų darbuose.

Stella Chase
Linden, N. J.

Gerb. p. Lapiene, Kai Jūs pradėjote redaguoti Moterų Pasaulį, rodos ir pati Vienybė nusisypsojo mums malonia šypsena. Man tikrai labai linkmsa matyti kas savaitę to-

MES

V. PIETERIENĖ iš Kearny, N. J., ir STRAZDIENĖ iš Linden, N. J., įeina į N. J. L. Tarybos vedamą BALF vaju komisijs sąstatą.

VIOLETA TAMKIOTĖ PRANSKIENE, Brooklyn, N. Y., gražiai pasirodė su Operetės chorų savo pramojog, turėjo vas. 2 d. Piliiečių Klubo salėj, Brooklyn.

MARIJONA E. ČIZAUSKIENĖ, Elizabeth, N. J., vasario 9 d. skaitys paskaitą apie Lietuvos liaudies dainas, pajavairindama ją savo pačios dainavimą. Paskaita įvyks Lietuvių Piliiečių Klubo koncerte, Kearny, N. J.

HELEN ARDEN, kuri koncertuoja su žymiais orkestrais New Yorko ir New Jersey apylinkėse, yra lietuvaitė ALENA SUKYTĖ, kilusi iš Linden, N. J.

HELEN SMITRUS, New Brunswick, N. J., akompanuodama pjiuanu prie New Jersey College for Women šokiams, turi didelio pasitenkinimo, sugėbėdama tą progą išnaudoti pamokiniui studentes lietuviškų šokių. Jos mokinės šoka Suktinį, Klumpakojį ir Kalvelį tiek pat gerai, kaip ir tuos šokius mėgiantysis lietuvių jaunimas.

MILDA STRAZDAITĖ, Linden, N. J., lanko ir jau greit baigs McDowell School of Dress Designing New York.

J. V. KOLICIENĖ ir GUTAUŠKAITĖ, Pittsburgh, Pa., prieš perėdė savaitę viešėjo New York'e ir dalyvavo dviejuose BALF vaju atidarymuose ir Našaičių Komisijs susirinkimuose.

ALICE STEPHENS STEFONA VICIENE, Chicago, Ill., sausio 26 d. dalyvavo su savo Mergnių choru Chicago Lietuvių Draugijos metiniam vakare. Dalyviai chorų ir atskiromis solistėmis labai žavėjosi.

KATRYNA NAMAKSIENE, Roxbury, Mass., buvo atvykusi į New Yorką dalyvauti Waldorf Astoria BALF vaju atidaryme ir Našaičių susirinkime, kuris įvyko sausio 25 d. BALF Centro rastinėj.

JADVGA SILKIENE, New Haven, Conn., krsidama savo kieme, lūžo rankos kaulą. Gydos savo namuose.

JANINA D. JUZAITYTE, Shennandoah, Pa., tik ką baigė slaugės mokslą St. Luke's Medical Center, Phila., Pa.

JUZE DAUZVARDIENE, Chicago, Ill., sausio 3 d. laikė paskaitą apie Lietuvą People's Church (Dr. Preston Bradley), International, Department, Dalton, Ill. Vasario 6 d. — Chicago Womens' Ideal Club. Blackstone Hotel, Chicago, Ill. Kiek anksčiau ji turėjo paskaitas Museum of Science & Industry Roseland Professional and Business Womens' Club, Chicago, Ill., ir kitur.

MERGAITĖ KRYŽKELYJE

Eidama pamažu svajoju, maniau apie praeitus metus. Tada mano mama buvo dar jauna moteris, o aš mergšė. Šeštadieniai būdavo tik toki, kaip šandien. Su mama pasidalinę būdavo apšvarindavom namo kambarius, pačios pasidabinėdavom, nueidavom į krautuvę maisto nusipirkti. Po vakarienės nueidavom į teatrą, o iš jo grįždamos, eidavome, namo pasivaikščioldavome, apžiūrindamos krautuvių languose išdėstytus daiktus, daiktėlius. Kai kada nueidavom į svečius, pasėdėdavom, pasikalbėdavom ir vėl eidavom namo. Namie paskaitydavom laikraščius, kai kokią knygą.

Mama būdavo tokia rami, patenkinta, kartais net linksma, kaip maža mergaitė. Aš žiūrėdavau į ją ir stebėdavau: kaip tai žmogus gali būti tik tuš patenkintas?... Tačiau nenorėdama sudrumsti jos ramybės, nieko nesakydavau apie jausmus, troškimus, viltis.

Taip būdavo, laukiu ko tai atsitinkant. Rodos, ateis kas ir permains viską, sudrums tą ramybę. Ak, atsitiks kas nors, atsitiks! Ateis kas ir pakels mano sielą iš kasdieninio gyvenimo į šventadienį, nuves į kokią kitą pasaulį.

Taip laikas bėgo bežiūrint per langą į gatvę į žvaigždes mėlynoj padangėj. Tokios ilgos tada buvo dienos, o metams tai ir galo nebuvo. Užmigti galėdavau tikrai pavargus.

Vieną dieną pastebėjau Joną, tajį Joną, kurį pažinau visą savo gyvenimą, su kuriuo kartu užaugavom. Dabar aš jį pamaciau kitokių. Staiga jo esybė virto man šviesa, viltim, viskuo... Dabar gatvė pradėjo manęs nebeviloti, mėlynas dangus netraukti akies. Nebenorėjau toliau nuo namo eiti pasivaikščioti, teatras, languose daiktai, pradėjo būti neįdomūs. Aš tik norėjau būti namie, sėdėti gonkelėse ir laukti kol kaimynų namo durys pravers ir jose Jonas pasirodys. Jono žvilgsnis, anksčiau nieko nereikškęs, dabar viskas. Jo žodis, buvęs be vertės, dabar bran genybė.

Tuo pačiu laiku ir mane Jonas pajuto ta nepažinta sau brangią karalaitę. Gyvenimas mudviem virto jausmų sūkurium, tik mudvių pasauliu...

Po vestuvių viskas pradėjo aprimti. Mūs esybė viens ant ramu, aš patenkinta namie...

Ona Pucetaitė.

MES

Atsitiks kas nors, atsitiks! Ateis kas ir pakels mano sielą iš kasdieninio gyvenimo į šventadienį, nuves į kokią kitą pasaulį.

Taip laikas bėgo bežiūrint per langą į gatvę į žvaigždes mėlynoj padangėj. Tokios ilgos tada buvo dienos, o metams tai ir galo nebuvo. Užmigti galėdavau tikrai pavargus.

Vieną dieną pastebėjau Joną, tajį Joną, kurį pažinau visą savo gyvenimą, su kuriuo kartu užaugavom. Dabar aš jį pamaciau kitokių. Staiga jo esybė virto man šviesa, viltim, viskuo... Dabar gatvė pradėjo manęs nebeviloti, mėlynas dangus netraukti akies. Nebenorėjau toliau nuo namo eiti pasivaikščioti, teatras, languose daiktai, pradėjo būti neįdomūs. Aš tik norėjau būti namie, sėdėti gonkelėse ir laukti kol kaimynų namo durys pravers ir jose Jonas pasirodys. Jono žvilgsnis, anksčiau nieko nereikškęs, dabar viskas. Jo žodis, buvęs be vertės, dabar bran genybė.

Tuo pačiu laiku ir mane Jonas pajuto ta nepažinta sau brangią karalaitę. Gyvenimas mudviem virto jausmų sūkurium, tik mudvių pasauliu...

Po vestuvių viskas pradėjo aprimti. Mūs esybė viens ant ramu, aš patenkinta namie...

Ona Pucetaitė.

Ona KUBILIENE, New York, N. Y., sausio 25 d. savo bute turėjo arbatėlę, kurioj dalyvavo N. Puskunigienė, V. Tysliavienė su vyru, Pr. Lapienė ir kiti.

ALDONA MAZEIKAITĖ, Chicago, Ill., sausio 25 d. ištėkėjo už Vlodo Klemkos.

JUODEIKIENĖ (Prof. Juodeikos žmona) Chicago, Ill., sausio 19 d. pasakė ALT mitinge vieną iš principalių kalbų.

SALINŲ GYVAPLAUKIUS NUO VEIDO!

Gydytojai pataria naudoti šiuos tobulus M-me Frances metodus.

Operacijos atliekamos be skausmo. Gyvaplaukiai išraujami iš šaknų, veidas atrodo jaunesnis ir, nepalyginti, gražesnis. Rašykite, arba telefonukite, o mes jums pasiūšime knygėle "D", kurioje surašytos visos informacijos. Patarimai teikiami nemokamai.

M-me Frances

11 W. 42nd St. New York, N. Y. Tel. Lackawanna 4-2778
Valandos nuo 11 ryto iki 7 vak.

Creation of MASTER CRAFTSMEN

PRINCETON 21 Jewels \$52.50

CRAFTSMAN 21 Jewels 14 Kt. Gold \$125.00

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.
(Arti Graham Ave., Atdara vakarais)
Tel. ST. 2-2173

proudly presents
"The Excellency Group"
by BULOVA
21 jewels

PASINAUDOKITE

SIASIS PATOGIAIS

PATARNAVIMAIŠ SIANDIEN:

- Nuošimtį teikianti taupymo indėliai nuo \$5 iki \$7.500
Kalėdų Klubo sąskaitos
Zemo mokėjimo apdrauda
Ekonomiškos bankinės taupymo perlaidos
U. S. Taupymo Bonai ir Stampos
Kellonės Ceklai
Taupmenų siuntimas paštu

KINGS COUNTY SAVINGS BANK

Established 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVENUE
Central Office:
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Members Federal Deposit Insurance Corporation

IGNAS PECHINSKI

RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue
Salla medžiotojų klubo. Brooklyn, N. Y. Tel. EV. 4-9064

BROLIAI URBAICIAI

NAMŲ DAŽYTOJAI IR DEKORATORIAI
Namų dažymui ir vidaus ir lauko vartojama geriausias rūšies dažus, darbą atlieka sąžiningai ir pagal pareikalavimą. Apkainavimas nemokamai. Kreipkitės:
Tel. EVergreen 4-7089, šaukiant Apartment 6.
188 S. 3rd St. Brooklyn 11, N. Y. 374 S. 2nd St.

AIDONE

Galite gauti savo apylinkės vaistinėje
AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą,
neuralgiją ir šiaip muskulų gėlimą
F. A. Urban
61-02 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas HA 8-7407

STEAMBOAT INN

A. KASMOČIUS, sav.
Puiki vieta žiemos ir vasaros iškiloms. Salė parengiamams ir vestuvėms, taip pat susirinkimams. Vasaros metu sodas piknikams ir salė DIDŽIULIS BARAS
Ivairūs importuoti ir vietiniai gėrimai.
91 STEABOAT RD., GREAT NECK, L. I.
Tel. Great Neck 1546.

KALBAMI PAVEIKSLAI

Rodau kalbamus ir spalvotus paveikslus įvairiose pramogose: prakalbose, koncertuose, bankietuose ir t. k. Kreipkitės:
JOSEPH NAVIKAS
11 Kent Ave., Wayne, N. J.
Tel.: MOUNTAIN VIEW 8-2062J

NEWARK, NEW JERSEY

WALTER J. DILIS & CO.

Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
Automatiškas apšildymas—šaldymas—ventiliavimas
214 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.

Juozas Krelikauskas ir sūnus, savininkai
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

Memories of Lithuania RADIO HOUR

SATURDAYS 5 to 5:30 p.m.
Station WEVD—1330 kil.
JACK J. STUKAS—Director
429 WALNUT STREET

LOUIS GAUBAS ir SUNUS

Vestuvių ir dovanų šiedai—Kryželiai, papuošalai moterims. LAIKRODŽIŲ TAISYMAS 14 WILSON STREET

LIBERTY BAR

V. Staras ir J. Siess, sav.
112 VAN BUREN STREET

LITHUANIAN PRESS

Adelė Laukžemytė, vedėja
Atlieka įvairius spaudos darbus. Mėnesiniai kalendoriai, kortelė ir tikietai.
199 NEW YORK AVENUE,

PETRAS KURTINAITIS

Siuva drabužius iš geriausių medžiagų.
113 FERRY STREET

JOHN PRAVILIONIS

FOOD MARKET
MESA IR GROCERIAI
107 ADAMS STREET
Tel. MARKET 3-6082

VIENYBES KONCERTAS KOVO 2 D.

LABOR LYCEUM SALĖJE

947 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYNE

PRADZIA 4 V. V.

LIKVIDAVUS KARIŲ MOTINŲ KLUBĄ

ANSONIA, CONN. — Kaip jau žinoma 1944 m. vasario 5-6 d. Amerikos lietuvių seime, įvykusiame New Yorke, buvo nutarta steigti Lietuvių karių motinų klubus. Ansonijai buvo paskirta Ona Ceplinkienė.

Ji visa energiją ėmėsi darbu. Tų pat metų balandžio 2 d. jau tokian klubas buvo susirašę 35 narės, kurios mokėjo po 25 c. kas mėn. narių mokesčių.

Pirmininke buvo išrinkta Ona Ceplinkienė, kuri visą laiką tas pareigas ėjo: vicepirmininke B. Baranauskienė, išdininke višą laiką buvo M. Radzevičienė, užrašų raštininke M. Balco, o vėliau tas pareigas ėjo A. Dilis, protokolų raštininke V. Barštienė, o vėliau M. Balco, išdo globėjomis visą laiką buvo A. Januškevičienė ir kurį laiką O. Vallionienė.

Vieningai dirbant, klubas sėkmingai ruošė koncertus, prakalbas, įvairias pramogėles. Jis nusiuntė kareiviams 1944 m. lapkričio mėn. po \$6 Taipogi klubas užpirkinėdavo už kareivių sveikatą mišias ir narės aukodavo kraujo Raudonąjį Kryžių. Be to, jos rinko drabužius nuo karo nukentėjusiems, pardavinėjo bonus ir rūpinosi sukelti milijoną parašų petici-

lą prezidentui Rooseveltui, klubo narės Vaitkevičienė ir Barštienė irgi važlavo. Taipogi klubas turėjo atstovus Misijos abiejose suvažiavimuose Washingtono ir paaukojo jos reikalams \$15. I Washingtoną Ceplinkienė ir Vaitkevičienė vyko savo lėšomis, tik Barštienė buvo primokėta kelionės išlaidoms \$17.

1946 m. klubas buvo surengęs iškilmingą vakarienę lietuviams veteraniams ir buvusiems kariams kitataučiams, kurie yra vedę lietuvaltes. Klek vėliau, visų narių vaikams, buvusiems kariams buvo padalinta po \$10.00. Išdās ištuštėjo, bet jo pirmininkei paprašius sukelti kelius dolerius dovanų Vieni-bei, kuri gražiai klubo darbus rėmė, sudėta \$5 ir pinigai pasijūsti.

1947 m. sausio 12 d. narėms reikalą visapusiškai apkalbėjus, priėta išvados, kad toks klubas nereikalingas ir nutarė jį likviduoti.

Zinoma, kaip ir visi geri darbai, taip ir šis — nebuvo be sunkumų. Buvo net tokių moterų, kurių nors vaikai buvo kare, bet jos ne tik neįstrasė ir narės, bet dar bandė klubui kenkti. Bet, nežiūrint to, klubas apėmė savy 60 daugiau sušpratusių lietuvių ir, kaip matote, atliko savo užduotį neblogai.

O. C.

BAY SHORE HOTEL
B. Andruskevičius, sav.
4956 CULOW ROAD
Sea Breeze, N. Y.

J. ŠILINIO VIEŠBUTIS
Kambariai pakeleiviams
Baras: alus, vynas, likeriai
54 JOSEPH AVENUE
Rochester, N. Y.

HORTON HOTEL
Benediktas Labunskas, sav.
Vynas - likeriai - alus
Kambariai pakeleiviams
Charleston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S Liquor Store

Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets
Telefonas 96

Lietuviška Užeiga IVY LEAF PLACE
A. Smith, sav.
42 Schuyler Street

SARGALIS SERVICE STATION
Tydol gas - Hood padangos - Veedol alyva
302 E. MAIN STREET

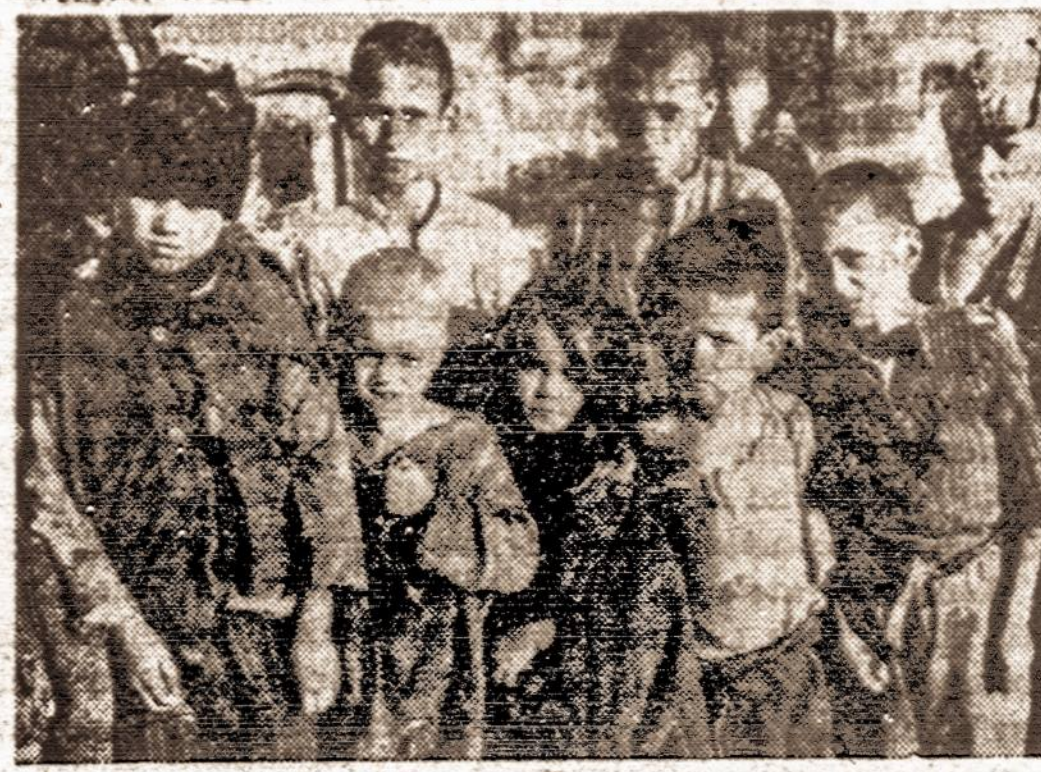
GENERALINĖ APDRAUDA
Real Estate
Michael Kerbelis, sav.
183 E. Main St. Tel. 1656

BURLINGTON TAVERN
PETRAS AIZA, Sav.
18 DIVISION STREET

M. P. KAZLAUSKAS
Metropolitan Life Insurance Co. New York Atstovas
31 E. MAIN STREET
Telefonu šaukti po 6 val. vak. 9 9 4 W

P. and J. SUPER STATION
Gesas ir alyva
Padangos - baterijos
aliejaus patarnavimas
180 E. Main St. Tel. 1458

Care siuntiniai tremtiniams Europoje

Taip atrodo nuo karo nukentėję Europos vaikučiai. Šiūs kiti jiems Care siuntinių.

Per valdžios pripažintą įstaigą, CARE (Cooperative for American Remittances to Europe) galima siųsti blanketus (antklodes) giminėms ir pažįstamiems, vargstantiems lietuviams Europoje.

CARE sudaro pakietą, kuriame yra du blanketai, po 3 3/4 svarų vienas. Tie blanketai buvo padaryti pagal Jung. Valstijų kariuomenės specifikaciją — šilti, gerai nuaušti, rudos spalvos, 64 colių ilgio ir 84 colių pločio.

Pakietė yra idėta spilkūčių, adatu, siūlų ir guzikų, kuri visiška negalima gauti Europoje. Jeigu reikalinga, galima iš blanketo pasiūti paltų, marškinių, pirštinių ir kitų šiltų rūbų.

Paul Comly French, CARE direktorius sako, kad tie kurie jau išsiuntė "blanket packages" lietuviams pagėgėliams Europoje, gavo iš jų nuostirdžiausią padėką, nės tai padeda jiems apsidengti ir užsikloti, ypač dabar, žiemos metu, kada oras šaltas.

CARE "blanket package" kainuoja tikiai dešimt (\$10.) dolerių. Tas apmoka ir pristatymo kaštus Europoje. Pristatymas yra garantuotas.

CARE, kurį sudaro 25 šalpos organizacijos ir prie kurio priklauso Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas, Inc. veikia specialiais susitarimais su Europos valdžiomis. Pakietai yra išsiųsti iš Sv. Jungt. Valstijų ir su dėti sandėlius įvairiuose kraštuose Europoje. Kada CARE gauna užsakymą dėl blanketų arba valgių pakietą, užsakymas yra išsiųstas oro paštu į Europą, ir iš tenai pakietai pristatyti ir nustatytas vietas.

CARE maisto pakietai sveria 49 svarus ir yra sudaryti iš 29 įvairių maisto produktų. Pakietė irgi yra muilo ir cigarečių. Pakietas galima siųsti į Austriją, Belgiją, Čekoslovakiją, Prancūziją, Suomiją, Graikiją, Italiją, Vokietiją ir į Berlyną. Užsakymai yra priimti Prancūzijos zonoje Volketijoje, kur pakietai greitai pristatomi. Pakietas kai nuoja 10 dol.

Blanket pakietus, dabar pristato į Prancūziją, Belgiją ir Olandiją. Jeigu kitose šalyse pareikalauts, tai tenai pakietai bus pristatyti. Užsakymai dėl maisto ir blanket pakietų dabar priimami New Yorke. Adresas: CARE, 50 Broad Street, New York City.

PUIKUS OPERETĖS CHORO KONCERTAS

Vasario 2 d. Brooklyno Lietuvių Operetės choras atšventė "priskėlimo šventę". Pirmą kartą po 5 metų pertraukos vėl operetiečiai išėjo su meniniu žodžiu ir daina viešumon. Mat, karo audra buvo nutildžiusi jų dainą, 18 vyrų buvo pašaukti karan. Siandien jie visi sveiki grįžė, pirm. A. Gudonio ir reikalų vedėjo P. Juknio vadovaujami, vėl ima skinti lietuviškai dainai kelią.

Vasario 2 d. koncertas Piliučių Klube, tai paskutinį 4 mėnesių operetiečių darbo vaisius. Kaip girdėjom ir regėjom, jų atsiekta tikrai daug. Tai liudija visi 500 lietuvių, stebėję šią šaunią dainos demonstraciją.

Visų pirma buvo parodyta "Adomas ir Ieva," M. Petrausko operetė, beja, dabar kaip dramatinis veikalėlis. Buvo juo ko, bet iš dalies ir skaudu, jog tos Ievos vis tos pačios nuo Ievos laikų ir tikriausiai liks tokios pat iki pasaulio pabaigos... Adomas buvo K. Kriauciūnas, senas scenos vilkas, sau pastabų neprasęs, o Ieva — Stella Lesevičienė, gabi jauna scenos mėgėja, daug žadanti. Jonas Pranskus jau švaistėsi kaip grafas.

South Boston Cafe

Vynas, alus ir degtinė.
258 WEST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Boston Realty Trust

INSURANCE SERVICE
adv. Joseph B. Gailius
317 E. St. (Broadway kamp., South Boston, Mass.)
Tel.: SOU 2782

BALTIMORE, MD.

C. WM. KUČAUSKAS, Jr.
Laidočių Direktorius
637 Washington Blvd.
Tel. Lexington 5714

KAROL MEAT PRODUCTS
Aukštos Rūšies Mėsa
418 South Bond Street
Tel. Wolfe 0615-6

CRYSTAL TAVERN
John J. Dekinis, sav.
1509 W. BALTIMORE ST.,
Tel. Gil. 7281

JOSEPH'S CAFE
E. Juokapalėnė, sav.
18 South Fremont Avenue
Tel. Calvert 0825

JONAS GRICENA
LIETUVIŠKA UŽEIGA
661 W. PRATT STREET.

Idle Hour Tavern
J. M. Weisengoff, sav.
Šokiai kiekviena antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 v. v. iki 2 val. rytu. šiešiai arvyke iš kitų miestų kviečiami šiešiai į šią puikiausią lietuvišką užėigą
1417 W. BALTIMORE ST.

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

MILE HOUSE
Maloni lietuviška užėiga
VYNAS, ALUS, LIKERIAI
10358 Woodward Avenue Detroit, Mich.

EDDYSTONE VIEŠBUTIS
Gazan's restoranas
Puikus maistas
110 SPROAT ST., at Park Ave.
ANTANO IR NELĖS ŽUKAUSKŲ VADOVYBĖJE
Satire Lounge Bar
Puikus gėrimai
2700 PARK AVE
prie Sproat St.
ANTANO IR NELĖS ŽUKAUSKŲ VADOVYBĖJE

ACME PIE CO.
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAS IR NAMŲ VAISEMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krantuose
2286 E. Milwaukee Detroit, Mich.

DETROIT, MICH.
EUGENE PRINTING CO.
SPAUSTUVE
Linotipo kompozicija
CH. J. WALLS, sūr.
1175 DEQUINDRE
Tel. 6-7689

BILL'S BAR
Vynas - alus - likeriai
Užkandžiai
VINCAS ZEMAITIS, sav.
2400 FENKELL AVE.
Tel. UN 1-9644

ROYAL TEXACO SERVICE
Ignatz Zabalavičius
Padangų taisymas - automobilių plovimas - alyvavimas
Išsukus patarnaujame kelyje
10700 W. 7 MILE RD.
Kampus Monte Vista
Tel. UN 1-9757

JOHN'S BAR
Alus - Vynas - Likeriai
Lengvi Užkandžiai
JONAS USORIS, sav.
9 MILE RD. and VAN DYKE
Centerline 1255 W

Pete's and Frank's BAR
Alus - likeriai - vynas
J. Tulauskas ir P. Tautin, sav.
3434 HOWARD STREET

GAY PAREE
Puikus gėrimai ir šokiai
J. Kulikauskas ir Z. Kudrotas, savininkai
138 SEVEN MILE RD.

SIRDINGŲ LIETUVIŲ UŽEIGA
Juozas Laukošis, sav.
3410 Livernois

RED ARROW BOTTLING WORKS
Spur
THE COLA DRINK
WITH CANADA DRY QUALITY
1551 CHURCH ST. DETROIT, MICH.

New Yorkas ir Apylinkė

Dr. Griniui priimti bankietas kovo 8 d.

New Yorko ir apylinkės lietuviai turės progą arčiau pažinti garbingą svečią, buvusį Lietuvos prezidentą Dr. Kazį Grinių, neseniai su šeima atvykusį iš Europos, jo garbei ruošiamame bankiete, kuris įvyks kovo 8 d. MacAlpin viešbutyje, New Yorke.

Lankėsi artistė Vl. Grigaitienė

Vienybės įstaigoje lankėsi Lietuvos Operos artistė Vladislava Grigaitienė, lydima savo dukters Valerijos Grigaitytės, Zilevičių, Olsausko ir Dukės.

Artistė Grigaitienė, neseniai palaidojusi savo vyrą, iki šiol gyveno savo brolio konsulo Budrio ūkyje, New Jersey valstybėje.

Paklausta dėl dainavimo, viešnia atsakė, kad tuo tarpu jai rūpi susistvarkyti grynai asmeninius reikalus, svarbiausia sustrasti butą.

Viešnia pareiškė, norinti apsigyventi New Yorke.

Vladislava Grigaitienė buvo žymiausia Lietuvos operos artistė ir konservatorijos profesorius Kaune.

T. Klubo vakariene

Šį šeštadienio vak., vasario 8 d. L. Am. Piliiečių Klube, 280 Union Ave., įvyks L. Am. Tautinio Klubo metinė vakariene, kurią visi T. Klubo nariai ir rėmėjai prašomi atvykti.

DĖL VASARIO 16 MINĖJIMO Kodėl jis ruošiamas Brooklyne?

Amerikos savaitraštis (sausio 31 d.) neįskentė, nepadaręs poros priekaištų brooklynieško Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo rengėjams. Girdi, skelbiama, "kad kalbėtojų tarpe bus Lietuvos atstovas, kuriuo paduodamas kitas asmuo, negu ligišiol žinomas."

Amerika sąmoningai nutyli tai, kad tame minėjime, be kongresmono John M. Vorys, filosofo Raymond Duncan ir kitų, kalbės Lietuvos Generalinio Konsulato atstovas. A. Simutis, kuris, kiek žinoma, savo kalboje žada paaiškinti, kaip lietuviai amerikiečiai šiuo metu, praktiškai gali padėti savo vargantiesiems broliams Europoje.

Toliau Amerika mandagiai prikašioja, sakydama, kad Brooklyno "minėjimo pelnas skiriamas tremtinių šelpimui, bet tas pelnas nepavedamas bendrai šalpos organizacijai — BALF."

Bet Brooklyno minėjimo rengėjai niekad nėra sakę, kad "tas pelnas nepavedamas" BALF'ui. Jeigu BALF vadovybė sutiks nurodytam skaičiui asmenų pasiūsti po CARE pakietą, manome, rengėjai mielai sutiks pelną atiduoti Nors, kiek žinoma, prie CARE organizacijos priklauso ir mūsų BALF.

Bendrai, laikas būtų suprasti, kad nei Lietuvos nepriklausomybės minėjimu, nei lietuvų tremtinių šelpimo neprivalo niekas monopolizuoti. BALF vadovybė turėtų džiaugtis, kad atsiranda žmonių, kurie taip pat rūpinasi tremtinių ir pabėgėlių šelpimu.

Lietuvių alumnų ir studentų žiniai

Lietuvių Alumnų ir Studentų Klubo susirinkimas bus vasario 9 d., 50 St. Nicholas Ave., Brooklyne. Lietuviai, lankę dvejus metus kolegiją, priltinti klubo nariais. Informacijoms, kreiptis į klubo sekretorę: Miss Stella Charaska, 50 St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y.

Jurginės balius

Didysis Sv. Jurgio Draugijos 52 balius įvyks vasario 15 d. Grand Paradiise salėje, 318 Grand St., Brooklyne. Sokiams gros du orkestrai — Tamo ir Pavydzio. Bus grojami lietuviški ir amerikoniški šokiai. Baluiui tą vakarą išnuomos visos Grand Paradiise salės. Bilietas vienam asmeniui 60 c.

Lankėsi

Vienybės įstaigoje lankėsi Vincas Motiejaitis iš Worcester, Mass. Jis yra Northon kompanijos tarnyboje ir nuolat važinėja po įvairius Amerikos pramonės centrus. Šiuo metu Motiejaitis yra New Jersey valstybėje. Motiejaitis šeima — mo na Agota ir sūnus Vincas — gyvena Worcester, Mass.

Motiejaitis ruošiasi dalyvauti Vienybės koncerte, kovo 2 d. Motiejaitių sūnus, Vincas, kuriam dar tik 16 metų amžiaus, yra jau paskilbęs dainininkas, daug kartų dainavęs per radiją ir t.t.

Draugijų susirinkimai

Liet. Legijono, Dariaus Girėno Posto, susirinkimas įvyks ateinančią trečiadienio vak., vasario 12 d. A. Povilansko sveitainėje, 156 Grand St.

Visų legijonierių dalyvavimas pageidaujamas.

Posto Ad. N.

Taut. Klubo susirinkimas įvyks vasario 14 d., penktadienio vak., Taut. Klubo buvinišėje, 337 Union Ave.

Visi Klubo nariai ir kandidatai prašomi į laiką atvykti. T. Kl. Valdyba

STARUN IR KOZIER

Baras ir Restoranas
150 North 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 4-8325

LIETUVIŠKA ALUDĖ

KARŠTI UKAZANDZIAI KASDIEN
Alus — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų.

Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

"the Mattress Doctor"

Modern Mattress Co.
232 South 9th Street,
BROOKLYN, N. Y.
Williamsburg Section,
Tel. EVergreen 7-9455
all kinds of bedding, mattresses done over at very reasonable Prices.

MEN'S OVERCOATS AND TOPCOATS

Factory priced
From \$25.00 to \$39.00
VAN WYCK CLOTHES, Inc.
109 S. 5th St. (2nd Fl.)
Brooklyn, N. Y.
Near Williamsburgh Bridge
Evergreen 7-5550

BASIL FEDORYK

VYNO IR DEGĖTINĖS KRAUTUVĖ
102 Grand S., Brooklyn 11, N.Y.
EVergreen 7-4829

WILLIAM SIEGFRIED

Vyno ir likerio parduotuvė
328 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergrees 8-1122

DeKALB TAVERN

VYNAS, LIKERIAI, ALUS A. SINŪS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER'S 8-0259

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

PETER LISAUŠKAS

pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

DAINUOS VIENYBĖS KONCERTE, KOVO 2 D.

BIRUTĖ RAMOSKAITĖ, viena iš geriausių Amerikos lietuvių dainininkių, dainuos metiname Vienybės koncerte, kovo 2 d., Labor Lyceum salėje, 947 Wloughby Ave., Brooklyne. Be to, programoje dalyvaus baritonas Antanas Banys, balerina Čareškaitė, smuikininkas Antanas Raišis, Prancienės vadovaujamas Operetės choras ir Tremtinių Ansamblis.

REIKALINGA moteris lietuviškoje šeimoje

buto priežiūrai ir ruošos darbams. Kambarys, maistas ir alga. Dėl smulkesnių kreipkitės į Vienybę: 412 Bedford Ave., Tel.: EVergreen

Baigdami, vis dėlto reikiame padėkų Amerikai

suteikusiai mums progos pasikeisti priekaištais ir išsiaiškinti. Iš to, kas čia pasakyta, visuomenė bus lengva spręsti, kurių priekaištai rimtesni ir kurių pusėje daugiau teisybės. Komitetas Vasario 16 Minėti Brooklyne.

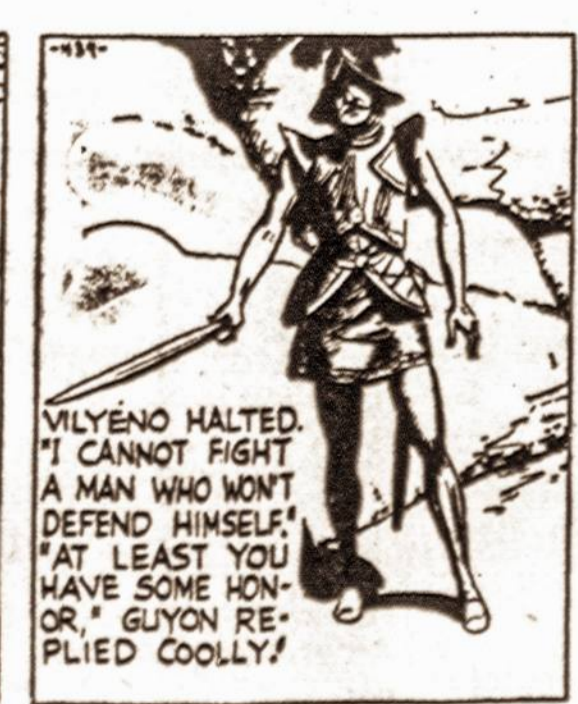
REIKALINGA moteris lietuviškoje šeimoje

buto priežiūrai ir ruošos darbams. Kambarys, maistas ir alga. Dėl smulkesnių kreipkitės į Vienybę: 412 Bedford Ave., Tel.: EVergreen

TARZANAS IR TARZELE

"Atiduok merginą, arba kovok!" Vileinas sušuko. Bet Gijonas neišsigaudo. "Nei aš atiduosiu merginą, nei aš trauksiu iš makštų kardą prieš savo brolių." Tai buvo griežtas, bet rimtas riterio atsakymas.

Vileinas nuleido kardą ir tarė: "Aš negaliu kovoti žmogaus, kuris nedrįsta save ginti." Vis dėlto tu turi šiek tiek savigarbos." Šaltai atsakė Gijonas, nė negalvodamas kovoti šį pavydo apimtą savo draugą riterį.

"Labai gerai." Vileinas, nusileisdamas, atsakė, "ji yra tavo nelaisvė. Bet aš vis tiek ją iš tavęs paversiu. Ir aš nepalsaukoku būdu — teisingu ar apgaulingu." atsigrįžęs eidamas šalin, kalbėjo karys Vileinas.

Visai nesąmoningai, nieko ne galvodamas, baltasis riteris stipriai apkabino Tarzele. Dabar jis neabejojo, kad ši laukinė mergina tik jam vienam priklauso. Savaimė suprantama, riteris buvo patenkintas pergale.

Edgar Rice Burroughs.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9—12 ryte
2—9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

SCHOLES BAKING INC.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Mūsų duona pristatoma į kitas miestas. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokiems iškilimams pyragų.
Tel. EVergreen 4-8802

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS VIEŠIEMS SEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2045

PETER LUGER

Aukščiausios Kokybės Maistas Gerai Parinkti Gėrimai
178 BROADWAY BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7114

BRUNO MINET

BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEWton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalsams